

Handläggare
Åsa Morén

Datum
2012-12-06

Diarienummer
KSN 2012-1099

Kommunstyrelsen

Förslag till handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor enligt räddningsnämndens förslag, **bilaga 1** med tillägg enligt **bilaga 2**

Dessutom beslutar kommunstyrelsen för egen del

att uppdra till samtliga nämnder att genomföra riskanalys med åtföljande handlingsprogram inom eget ansvarsområde senast 2014.

Ärende

Varje kommun ska enligt lagen om skydd mot olyckor (2003:778) ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Ofta läggs de samman till ett gemensamt dokument.

Arbetet med det nya handlingsprogrammet har inbegripit nya riskanalyser, dels över räddningsnämndens samlade geografiska verksamhetsområde och dels över enskilda nämnders ansvarsområden. Räddningsnämnden har dessutom haft en omfattande medborgar- och medarbetardialog som grund för sin del av programmet, vilket utgör huvuddelen av nu liggande förslag.(**bilaga 1**)

Räddningsnämndens verksamhet syftar till att skapa en trygg och säker miljö för de som bor, verkar och vistas i kommunen. Samverkan och samarbete är nödvändiga förutsättningar för att nå handlingsprogrammets säkerhetsmål som är:

1. Tierp, Uppsala och Östhammar är trygga och säkra kommuner där samhällsrisker och kriser hanteras.
- 2 Samverkan mellan olika samhällsaktörer bidrar till att stärka den samlade förmågan att hantera olyckor och kriser
3. Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd

4. Skyddet mot brand för särskilt utsatta grupper ska vara starkt
5. Antalet bostadsbränder minskar årligen
6. Antalet anlagda bränder minskar årligen
7. Olyckor som inträffar i de områden där snabba räddningsinsatser inte kan påräknas hanteras till stor del av den enskilde
8. Tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser är god.

Räddningsnämndens förslag till handlingsprogram behöver kompletteras med delar av andra uppdragsnämnders handlingsprogram för att belysa ett bredare spektrum av Uppsala kommuns risker och behov av förebyggande åtgärder. **Bilaga 3 -8** Inför nästa handlingsprogram behövs kompletteringar från samtliga uppdragsnämnder för att ytterligare bredda kommunfullmäktiges styrning av det förebyggande arbetet.

Räddningsnämnden har inhämtat synpunkter från remissinstanser inför beslut i egen nämnd.

Föredragning

Grunden för föreliggande förslag till handlingsprogram är räddningsnämndens förslag. Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Uppsala, Tierp och Östhammar, vilket gör att räddningsnämndens handlingsprogram även behandlar förhållandena i de båda övriga kommunerna. För Uppsalas del behövs dock tillägg som härrör från övriga nämnders ansvarsområden.

Även äldrenämnden, nämnden för hälsa och omsorg, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt produktionsstyrelsen för vård och bildning har utarbetat program för sitt skadeförebyggande arbete.

Såväl äldrenämnden som nämnden för hälsa och omsorg framhåller behoven av förebyggande arbete såväl i öppenvårdsinsatser, särskilda boenden som i servicetagarnas egna bostäder. Nämnderna har också antagit mål för sitt skadeförebyggande arbete.

Ett systematiskt förebyggande arbete för att minska fallskadorna både utifrån ett ekonomiskt och ett humant perspektiv krävs varför detta även behöver ingå i kommunens handlingsprogram på kommunövergripande nivå. **(bilaga 2)**

Kulturnämndens analys med beslut om åtgärder rör uteslutande nämndens eget ansvarsområde och kommer att följas upp av den egna nämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har identifierat utsläpp av kemikalier, översvämningar och sjukdomsutbrott som troliga risker. Dessa frågor behandlas i räddningsnämndens förslag till handlingsprogram.

Styrelsen för vård och bildning samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har genomfört en riskanalys och har också antagit mål för den egna skadeförebyggande verksamheten..

Barnolycksfall är risker som behöver hanteras av flera nämnder. Vad gäller barnolycksfall minskar dödsfallen i hela landet förutom för de yngsta barnen (under 1 år) och transportolyckor. Kunskapen om hur utvecklingen är på det lokala planet är liten och behöver förbättras, främst i samarbete med landstinget. Möjlighet finns också att öka kunskapen om skador bland barn och elever i de kommunalt drivna förskolorna och skolorna genom det i kommunen befintliga skaderegistreringsverktyget. Såväl barn- och ungdomsnämnden som utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden behöver i dessa frågor arbeta med ytterligare kartläggningar för att förtydliga behovet bland barn och unga av förebyggande åtgärder. För kommunalt drivna förskolor och skolor vilar ansvaret på styrelsen för vård och bildning. Uppsala kommuns handlingsprogram enligt LSO bör kompletteras även med frågan om barnolycksfall. **(bilaga 2)**

Ett av kommunfullmäktige antaget handlingsprogram ska också följas upp kontinuerligt varför nämndernas arbete med programmet föreslås rapporteras i det årliga bokslutsarbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Nämndernas åtgärder får rymmas inom de av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramarna.

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

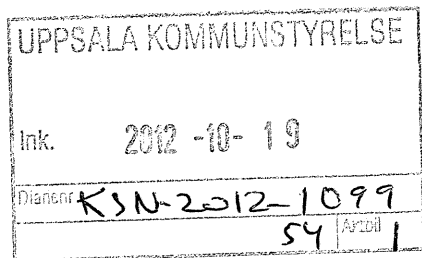
RÄDDNINGSNÄMNDEN

Dnr: RÄN-2012-0165

BESLUTSFÖRSLAG

2012-10-17

Tierps kommun
Uppsala kommun
Östhammars kommun

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner 2013-2015

Räddningsnämnden föreslår Tierps, Uppsala och Östhammars respektive kommunfullmäktige besluta

att anta vidlagd handling som handlingsprogram enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor för förebyggande verksamhet och räddningstjänst i respektive kommun för tidsperioden 2013-2015

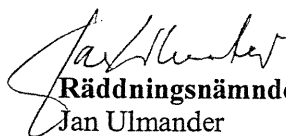
Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Ofta läggs de samman till ett gemensamt dokument. Handlingsprogram ska beslutas i kommunfullmäktige varje mandatperiod.

Arbetet med det nya handlingsprogrammet har inbegripit en ny riskanalys över räddningsnämndens samlade geografiska verksamhetsområde. Vidare har en omfattande medborgar- och medarbetardialog legat till grund för programmet. Räddningsnämnden har vid två tillfällen genomfört workshops där materialet behandlats, inriktningar för arbetet givits och åtta säkerhetsmål formulerats.

Räddningsnämnden har vid sitt sammanträde den 17 oktober 2012 beslutat lämna programmet till medlemskommunerna för fastställande i respektive kommunfullmäktige.

Enligt uppdrag, dag som ovan

Räddningsnämnden
Jan Ulmander
Ordförande

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

Postadress: Uppsala kommun, Räddningsnämnden, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 30 00 (växel) • Fax: 018-727 30 19
E-post: brandforsvaret@ uppsala.se
www. uppsala.se

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Dnr: RÄN-2012-0165

FÖRSLAG TILL STYRDOKUMENT

2012-10-18

Tierps kommun
Uppsala kommun
Östhammars kommun

HANDLINGSPROGRAM

FÖR FÖREBYGGANDE VERKSAMHET OCH RÄDDNINGSTJÄNST ENLIGT
LAGEN (2003:778) OM SKYDD MOT OLYCKOR FÖR TIDSPERIODEN 2013–2015

Beslutsunderlag till kommunfullmäktige i Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner från räddningsnämnden beträffande ett nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Beslutsunderlaget är antaget av räddningsnämnden vid möte den 17 oktober 2012.

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

Postadress: Uppsala kommun, Räddningsnämnden, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 30 00 (växel) • Fax: 018-727 30 19
E-post: brandforsvaret@ uppsala.se
www.upsala.se

SAMMANFATTNING

Räddningsnämndens verksamhet syftar till att skapa en trygg och säker miljö för de som bor, verkar och vistas i kommunerna Tierp, Uppsala och Östhammar. Det är en ambition som aldrig kan nås på egen hand. Samverkan och samarbete är nödvändiga förutsättningar för att nå handlingsprogrammets säkerhetsmål:

- Mål 1 Tierp, Uppsala och Östhammar är trygga och säkra kommuner där samhällsrisker och kriser hanteras**
- Mål 2 Samverkan mellan olika samhällsaktörer bidrar till att stärka den samlade förmågan att hantera olyckor och kriser**
- Mål 3 Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd**
- Mål 4 Skyddet mot brand för särskilt utsatta grupper ska vara starkt**
- Mål 5 Antalet bostadsbränder minskar årligen**
- Mål 6 Antalet anlagda bränder minskar årligen**
- Mål 7 Olyckor som inträffar i de områden där snabba räddningsinsatser inte kan påräknas hanteras till stor del av den enskilde**
- Mål 8 Tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser är god**

Uppsala brandförsvär är sedan 2012-01-01 en gemensam organisation för kommunerna Tierp, Uppsala och Östhammar. Detta handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor är det första gemensamma programmet och baseras på en ny riskanalys för de tre kommunerna.

Riskanalysen visar att det finns tydliga skillnader mellan de tre kommunernas riskbilder. Socioekonomiska faktorer, geografi, infrastruktur och verksamheter skiljer sig mycket åt, vilket avspeglas i riskerna. Storstad och landsbygd uppvisar stora olikheter. Riskanalysen har ökat insikterna för den nya organisationens förutsättningar och utmaningar.

Processen att ta fram ett nytt, gemensamt handlingsprogram har skett genom omfattande dialog med medarbetare och medborgare. Förutom att ge en ökad förståelse och insikt i allmänhetens förväntningar på räddningstjänstens verksamhet har det bidragit till bättre förståelse för och förutsättningar att arbeta mot de i handlingsprogrammet beslutade målen.

Ett handlingsprogram ska enligt lagen redovisa förmåga och resurser; inte bara så som det ser ut idag utan även vad man avser skaffa. Då både förmåga och resurser är sådana som utvecklas kontinuerligt är det svårt att lämna alltför detaljerade redovisningar av dessa.

Uppsala kommun är värdkommun för räddningsnämnden och nämnden ingår därmed i kommunens styrsystem. Hur handlingsprogrammet förhåller sig till övriga kommunala styrdokument redovisas i programmet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	1
2	PROCESSEN.....	1
3	LAGSTIFTNING.....	1
4	NATIONELLA MÅL OCH STYRNING AV SKYDD MOT OLYCKOR.....	2
5	RÄDDNINGSNÄMNDENS UPPDRAG.....	3
6	BESKRIVNING AV KOMMUNERNA	4
6.1	Tierps kommun.....	4
6.2	Uppsala kommun.....	5
6.3	Östhammars kommun.....	5
6.4	Riskobjekt i området.....	6
6.4.1	Sevesoanläggningar.....	6
6.4.2	Farlig verksamhet.....	6
6.5	Hamnar och deras gränser i vatten.....	7
6.6	Brandvattenförsörjning.....	8
7	SAMMANFATTNING AV RISKANALYS.....	9
7.1	Vanligt förekommande olyckor.....	9
7.1.1	Brand i bostad.....	11
7.1.2	Brand i allmänna byggnader.....	11
7.1.3	Brand ej i byggnad.....	11
7.1.4	Trafikolyckor.....	12
7.1.5	Drunkning.....	12
7.1.6	Utsläpp farligt ämne.....	13
7.1.7	Sjukvårdslarm.....	13
7.2	Stora oönskade händelser.....	13
7.2.1	Bränder med risk för stora personskador eller stora egendomsförluster.....	13
7.2.2	Olycka i kärnteknisk anläggning.....	13
7.2.3	Komplicerade utsläpp av farliga ämnen.....	13
7.2.4	Kommunikations- och transportolyckor med omfattande konsekvenser.....	14
7.2.5	Naturrelaterade olyckor.....	14
7.2.6	Störningar i samhällsviktiga funktioner.....	14
7.2.7	Medvetet orsakade oönskade händelser.....	14
8	MEDBORGAR- OCH MEDARBETARDIALOG.....	15
9	ORGANISATION OCH RESURSER.....	17
9.1	Organisation och resurser för förebyggande arbete.....	17
9.1.1	Hur är den olycksförebyggande verksamheten ordnad.....	17
9.1.2	Planering av olycksförebyggande verksamhet.....	17
9.1.3	Beskrivning av den olycksförebyggande organisationen.....	17
9.1.4	Samverkan.....	18
9.1.5	Rengöring och brandskyddskontroll.....	18
9.1.6	Uppsala brandförsvars olycksförebyggande förmåga.....	18
9.2	Förmåga att genomföra räddningsinsatser.....	19
9.2.1	Insatsförmåga.....	19
9.2.2	Ledningsförmåga.....	21
9.2.3	Insatstid.....	21
9.2.4	Alarmering och kommunikation.....	21
9.2.5	Varning och information till allmänheten.....	22
9.2.6	Operativ samverkan.....	22
9.2.7	Bedömning av brandförsvarets förmåga.....	23

9.2.8	Dimensionering av byggnadstekniskt brandskydd utifrån brandförsvarets insatsförmåga	24
9.2.9	Räddningstjänst vid höjd beredskap	25
9.3	Undersöka och lära av inträffade olyckor	25
10	MÅL 2013-2015	26
10.1	Kommunernas säkerhetsmål för 2013-2015	26
10.2	Underlag till prestationsmål	27
10.3	Måluppföljning	28
10.4	Kompletterande styrdokument	28

1 INLEDNING

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) säger att varje kommun ska ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet (3 kap, 3§) och ett för räddningstjänst (3 kap, 8§). Det finns inget som hindrar att programmen upprättas som ett gemensamt dokument.

Handlingsprogrammet har flera syften. Ett viktigt sådant är att tala om hur kommunen ska arbeta för att uppnå de nationella målen, det vill säga vilka mål som ska gälla på lokal nivå för att åstadkomma ett likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor samt hur räddningstjänsten organiseras så att insatserna kan genomföras inom godtagbar tid och på ett effektivt sätt. Övriga syften är bland annat att ange hur verksamheten är organiserad, planerad och resurssatt, samt ange hur samverkan sker.

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner. Uppsala kommun är värdkommun för nämnden. Räddningsnämnden bedriver verksamhet i de tre kommunerna inom ramen för ett avtal och ett nämndreglemente. Uppsala brandförsvär är en förvaltning inom Uppsala kommun som svarar under räddningsnämnden.

2 PROCESSEN

Den gemensamma nämnden bildades 1 januari 2012. Ett första uppdrag till förvaltningen efter bildandet blev att ta fram ett nytt handlingsprogram för verksamheten, baserat på en helt ny riskanalys. Riskanalysen har tagits fram under våren och sommaren, och legat till grund för en första workshop med Räddningsnämnden och en intern dialog med alla heltidsmedarbetare. Syftet har varit att få riskanalysen belyst och värderad ur flera perspektiv.

Riskanalysen har också utgjort ett underlag till den medborgardialog som genomförts under juni-juli. Genom en enkätundersökning som samlade över 400 svar har de boende i kommunerna fått ge sin syn på brandförsvarets prioriteringar de kommande åren. Samma enkät har också tillställts alla medarbetare och Räddningsnämnden för att kunna jämföra de interna perspektiven med allmänhetens. Slutligen har en referensgrupp av slumpvis utvalda besökare till konferensen Brand 2012 fyllt i samma enkät.

Att beskriva förmåga kan göras på många sätt. Vår bedömning är att alltför kvantitativa beskrivningar lurar betraktaren till att tro på en exakthetsgrad som egentligen inte finns där. Den förmågebeskrivning som finns i detta dokument är därför baserad på kvalitativa bedömningar där en stor del av de anställda medverkat. Expertbedömningar är en beprövad metod i olika riskbedömningssammanhang för att relativt snabbt få en rimlig uppskattning av olika förhållanden.

Riskanalysen, medborgardialogen och enkätsvaren, förmågebedömningarna och inriktningsmålen i Uppsala kommuns övergripande ekonomiska- och verksamhetsmässiga styrdokument har tillsammans utgjort grund för handlingsprogrammet.

3 LAGSTIFTNING

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor ersatte Räddningstjänstlagen (1986:1102). Syftet med lagen var att gå från detaljreglering till målstyrning och att tydliggöra kommunens roll och ansvar som styrande av skyddet mot olyckor. I vissa delar är dock lagen fortfarande detaljstyrande. De två nationella målen som anges i lagen föreslås till exempel brytas ned till lokala säkerhets- och prestationsmål, oaktat vilken styrmodell kommunen använder sig av.

Lagen riktar sig till tre olika mottagare: den enskilde, kommunen och staten.

Enskilda medborgare har skyldighet att varna och tillkalla hjälp vid en olycka. Ägare eller nyttjanderättshavare ska vidare i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och livräddning vid brand eller annan olycka. I vissa fall ska dessutom en skriftlig brandskyddsredogörelse upprättas och lämnas till kommunen. Vid så kallad farlig verksamhet ställs dessutom krav på att i skäligen omfattning hålla eller bekosta beredskap och utrustning för att hindra och begränsa skador till följd av verksamheten.

Kommunens uppdrag är i grunden sex stycken:

- Tillsyn av den enskildes ansvarstagande enligt LSO (3 kap 1§)
- Underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen genom rådgivning, information m.m. (3 kap 2§)
- Sotning och brandskyddskontroll (3 kap 4§)
- Genomföra räddningsinsatser (3 kap 7§)
- Lära och utvecklas genom att undersöka olycksorsak och insatsers genomförande (3 kap 10§)
- Samordna verksamheten enligt lagen (1 kap 6§)

Samordningsansvaret skiljer sig från de övriga uppdragen i lagen, då det syftar på fler än de olyckor som föranleder räddningsinsatser. Här avses att kommunerna ska ta ett bredare grepp om skyddet mot oönskade händelser och även inkludera sådant som inte uppfyller räddningstjänstkriterierna, som fallskador, klämskador, cykelolyckor, halkolyckor m.m.

Staten har enligt lagen ett räddningstjänstansvar för fjällräddning, flygräddning, sjöräddning, eftersökning av försvunna personer i andra fall, miljöräddningstjänst till sjöss och räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen. Ansvarig myndighet anges i förordning om skydd mot olyckor. Staten utövar dessutom genom Länsstyrelsen tillsyn över kommunernas efterlevnad av sina skyldigheter.

4 NATIONELLA MÅL OCH STYRNING AV SKYDD MOT OLYCKOR

Den övergripande målsättningen med lagen uttrycks i förarbetena som att **”Det måste bli färre som dör, färre som skadas och mindre som förstörs”**. Av sammanhanget framgår att det är i samband med olyckor som avses. Denna övergripande målsättning mynnar ut i två nationella mål:

- Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. (LSO 1 kap 1§)
- Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. (LSO 1 kap 3§).

Med likvärdigt skydd menas inte lika skydd, påpekas i förarbetena. ”En anpassning av det allmännas verksamhet enligt lagen får ske till de lokala förhållandena”, vilket innebär att olika kombinationer av insatser bör användas för att möta det lokala hjälpbehovet.

Det är dessa mål som enligt förarbetena ska brytas ned till lokalt anpassade säkerhets- och prestationsmål. Säkerhetsmålen ska ange det eftersträfvade tillståndet man vill uppnå. Prestationsmålen är ofta mätbara och styr de prestationer som i sin tur antas leda till uppfyllandet av säkerhetsmålen.

5 RÄDDNINGSNÄMNDENS UPPDRAG

Räddningsnämnden svarar enligt ett särskilt samverkansavtal för räddningstjänst i kommunerna Tierp, Uppsala och Östhammar i enlighet med vad som åvilar kommunerna enligt LSO. Huvudansvaret för samordning av kommunernas arbete med skydd mot olyckor ligger dock kvar i respektive kommun (1 kap 6§ LSO).

Handlingsprogram enligt LSO

Kommunens sex uppdrag:

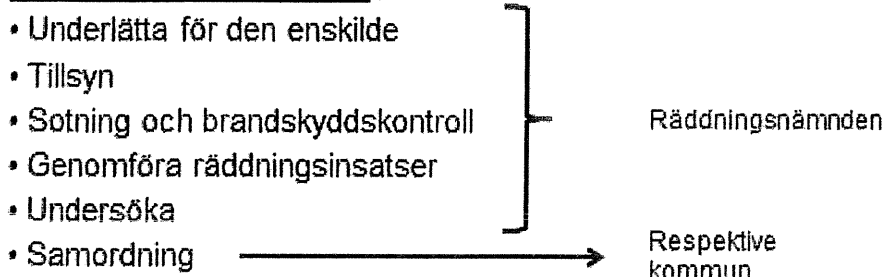

Bild 5.1 Principbild av avtalets fördelning av uppdrag mellan räddningsnämnd och medlemskommunerna.

Brandförsvarets verksamhet styrs av en gemensam nämnd med Uppsala kommun som värdkommun. Utöver uppdraget inom LSO ska den gemensamma nämnden också svara för tillsyn enligt Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor samt i tillämpliga delar för kommunernas uppgifter enligt Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Nämnden ska också inom sitt kompetensområde stödja andra nämnders arbete inom främst Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Plan- och bygglagen (2010:900) samt i frågor som kommunerna i övrigt efterfrågar.

Handlingsprogrammet är ett av flera program och policier inom Uppsala kommun. Det övergripande styrdokumentet i kommunen är IVE – Inriktning Verksamhet Ekonomi. IVE hänvisar till bland annat handlingsprogrammet. De årliga uppdragsplaner och produktionsplaner som tas fram för räddningsnämndens verksamhet utgår både från inriktningsmål i IVE och från målsättningarna i handlingsprogrammet. Säkerhetsmålen i handlingsprogrammet har arbetats fram av den gemensamma räddningsnämnden vilket innebär att styrningen av brandförsvarets verksamhet utgår från samtliga kommuners förutsättningar och behov. Handlingsprogrammets särställning för räddningsnämndens verksamhet ligger i att det är ett styrdokument som enbart och direkt fokuserar på nämndens uppdrag. Inriktningsmålen i IVE är inte i någon större omfattning riktade mot området skydd mot olyckor.

6 BESKRIVNING AV KOMMUNERNA

Drygt 241 000 människor bor i Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner. Tillsammans har kommunerna en yta på nära 5 300 km². Två av Sveriges mest trafiktäta stråk, Ostkustbanan och E4, går genom området.

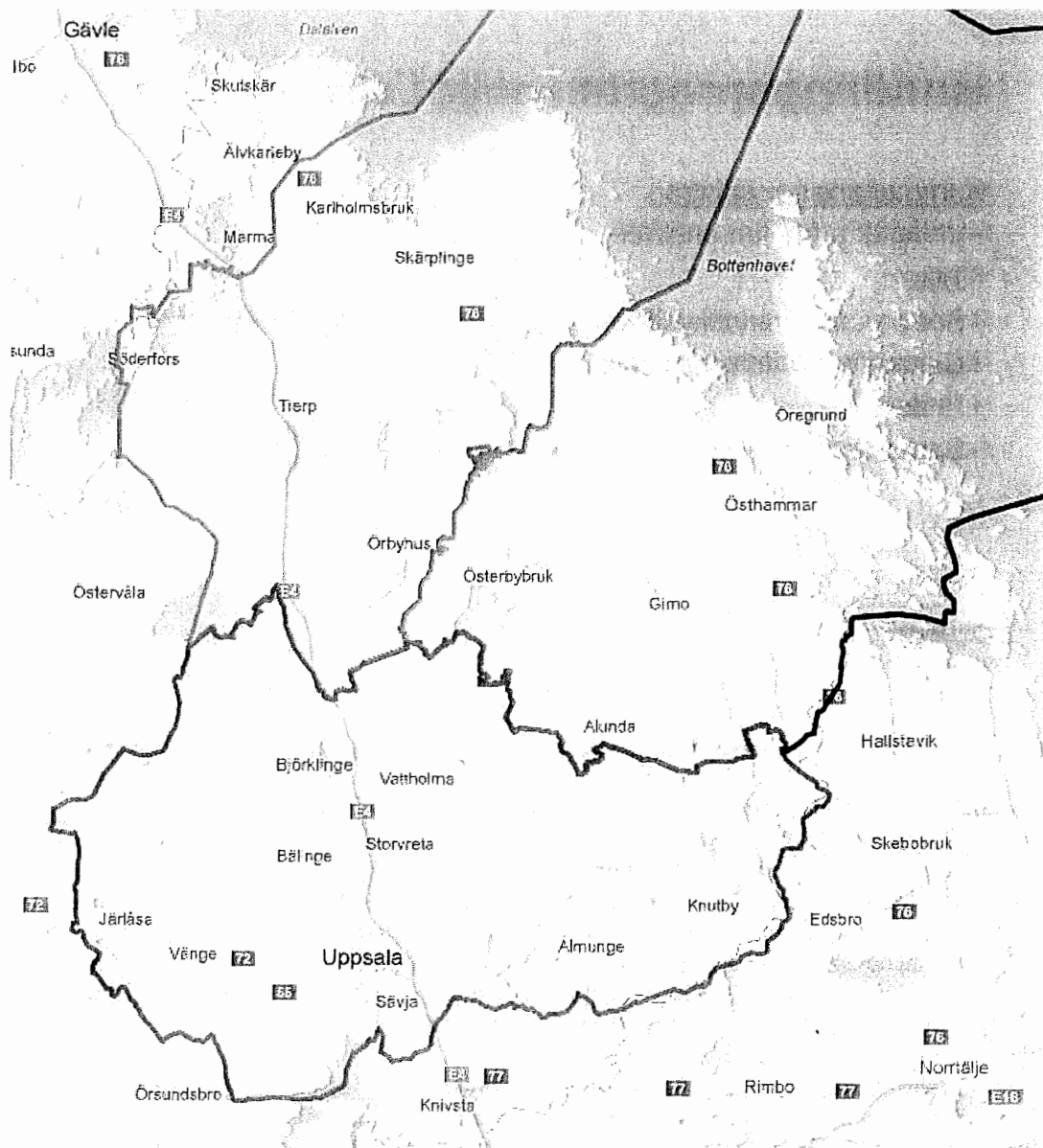

Bild 6.1 Kartbild över Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner

6.1 Tierps kommun

Tierps kommun är stor till ytan och har en utspridd befolkning. Två av Sveriges mest trafiktäta stråk, Ostkustbanan och E4, går genom kommunen. Landytan är ca 1 550 km², och kuststräckans längd, inräknat öar, är ca 960 km.

Drygt 20 000 invånare bor i kommunen. En fjärdedel av befolkningen bor i centralorten Tierp. Utöver Tierp finns tätorterna Mehedeby, Månkarbo, Karlholmsbruk, Skärplinge, Söderfors, Tobo och Örbyhus.

Tierps kommun är kommunens största arbetsgivare. Landstinget i Uppsala län, Atlas Copco Tools AB, Erasteel Kloster AB samt Habia Cable AB är andra stora arbetsgivare.

Många pendlar till och från Tierp. Drygt hälften av de förvärvsarbetande som bor i kommunen pendlar till en arbetsplats utanför kommunen. Inpendlingen är också stor.

I kommunen finns också kulturellt värdefulla miljöer, exempelvis Lövestabruk.

6.2 Uppsala kommun

Uppsala kommun är Sveriges fjärde folkrikaste kommun med drygt 200 000 invånare. Landytan är 2 234 km². Centralorten är Sveriges fjärde största tätort med ca 140 500 invånare. Övriga tätorter är, Storvreta, Björklinge, Bälänge, Vattholma, Vänge, Lövestalöt, Almunge, Länna, Skyttorp, Ytternäs och Vreta, Knutby, Gåvsta, Järlåsa, Gunsta, Skölsta, Ramstalund, Håga, Vårdsätra, Bärby och Läby.

De större arbetsgivarna är Uppsala kommun, Landstinget i Uppsala län med Akademiska sjukhuset, Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Uppsala är centrum för en stor del av regionens vård, omsorg, utbildning, kultur, handel och service. På Uppsala garnisons område finns bl.a. Försvarsmaktens luftstridsskola och Försvarsmaktens Underrättelse och Säkerhetscentrum.

Uppsala är en gammal lärodomsstad, vilket avspeglas i kulturliv och i kulturmiljöer. Uppsala är också en modern stad med spetskompetens inom områden som bioteknik, IT och materialteknik. Landsbygden präglas av kulturhistoriska bygder med fornlämningar, säteri-, kyrko- och herrgårdsmiljöer.

6.3 Östhammars kommun

Östhammars kommun är också en kommun med stor yta och utspridd befolkning. Större delen av kommunens yta används för jord- och skogsbruk. Kustvatten, insjöar och vattendrag upptar också betydande arealer. Landytan är 1503 km². Kuststräckans längd, inräknat öar, är ca 3500 km.

Nästan 21 400 invånare bor i kommunen, och befolkningen är ganska jämt fördelad i de fem största tätorterna Östhammar, Alunda, Gimo, Öregrund och Österbybruk. Övriga tätorter i kommunen är Dannemora, Hargshamn, Norrskedika och Skoby.

Kommunens stora arbetsplatser är Östhammars kommun, Sandvik Coromant AB och Forsmarks kärnkraftverk AB. Dannemora järnmalmgruva har tagits i drift under 2012, och verksamheten i hamnen i Hargshamn kommer öka på grund av återetableringen.

Drygt 2 000 kommuninvånare pendlar till arbeten i andra kommuner. Inpendlingen är även den betydande, ca 1 300 personer.

Turismen är en viktig näring. Kommunen har områden med stora naturvärden och ett vackert kust- och skärgårdslandskap, som innefattar de gamla hamnstäderna Östhammar och Öregrund. Historiska bruksmiljöer finns i Österbybruk, Forsmark, Gimo och Harg.

6.4 Riskobjekt i området

Inom Uppsalas brandförsvars område finns ett antal riskobjekt. Med riskobjekt avses här så kallade *Sevesoanläggningar* eller *farliga verksamheter*.

6.4.1 Sevesoanläggningar

Anläggningar där stora mängder farliga kemikalier hanteras kan omfattas av krav enligt *Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor*. Lagen har sitt upphov från det så kallade Seveso-direktivet som antagits i EU för att förebygga allvarliga olyckor inom kemiindustrin och begränsa följderna för människor och miljö. I lagstiftningen finns två kravnivåer: låg och hög. Anläggningarna har krav på sig att regelbundet genomföra riskanalyser och handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas.

Inom länet finns följande Seveso-anläggningar:

- Vattenfall AB i Uppsala (lägre kravnivån)
- GE Healthcare i Uppsala (lägre kravnivån)
- Forsmarks Kärnkraftverk (lägre kravnivån)
- AB Sandvik Coromant i Gimo (högre kravnivån)
- UL:s Bussdepå i Uppsala (lägre kravnivån)

Gruvanläggningen Dannemora mineral kommer från hösten 2013 omfattas av den lägre kravnivån.

6.4.2 Farlig verksamhet

Vid en anläggning där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön är anläggningens ägare eller den som utövar verksamheten på anläggningen skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta åtgärder för att begränsa sådana skador enligt LSO 2 kap 4§. Denna beredskap ska komplettera kommunens beredskap för räddningsinsats. Det är Länsstyrelsen som beslutar vilka anläggningar i länet som omfattas av denna paragraf.

Flygplatser som har godkänts enligt 6 kap 9§ första stycket i luftfartslagen ska också omfattas av 2 kap §4 enligt LSO. Många Seveso-anläggningar brukar också klassificeras som farliga verksamheter. Länsstyrelsen i Uppsala län har beslutat att betrakta följande anläggningar inom Uppsalas brandförsvars område som farlig verksamhet:

- Sandvik Coromant AB
- GE Healthcare AB i Uppsala
- Vattenfall AB i Uppsala
- Forsmark Kärnkraftverk
- Akademiska sjukhuset, helikopterlandningsplatsen
- Untran, södra vällen
- Huvuddammen, Söderfors

Beslut att UL:s nya bussdepå ska omfattas av reglerna väntas inom kort.

Brandförsvaret har rekommenderat länsstyrelsen att besluta att också Dannemora mineral ska klassas som farlig verksamhet.

Med dessa verksamheter i regionen finns en risk för att farliga utsläpp eller komplicerade bränder kan uppkomma. Sannolikheten för att en olycka ska hända samt konsekvenserna av en olycka på dessa anläggningar minskas något på grund av den omfattande tillsynsverksamheten från olika myndigheter samt höga krav på verksamheternas interna skyddsarbete.

6.5 Hamnar och deras gränser i vatten

I Lagen om skydd mot olyckor framgår det att staten ansvarar för sjöräddning, miljöräddningstjänst och flygräddningstjänst i havet och de stora sjöarna Vänern, Vättern och Mälaren. Undantaget är hamnområde, där kommunen ansvarar för räddningstjänsten. Kommunen fastställer hamnområdets utbredning, efter samråd med berörda statliga myndigheter.

Gräns i vatten, Uppsala kommun

Staten ansvarar för räddningstjänsten på Ekoln, då denna är en del av Mälaren. Gränsen mellan Ekoln och Fyrisån går i linje med den södra kanten av Flottsundsbron. Någon kommunalt hamnområde i statligt vatten finns inte i Uppsala kommun.

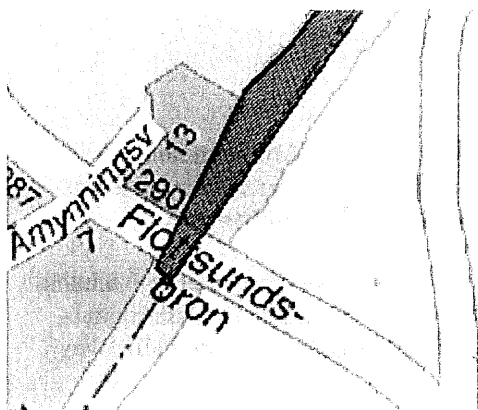

Bild 6.5.1 Gräns för hamnområde vid Fyrisåns utlopp i Ekoln, Uppsala kommun (Källa: Uppsala kommun)

Hamnområde Östhammars kommun

I Östhammars kommun finns ett hamnområde i Hargshamn. Det är det enda hamnområdet beslutat av Östhammars kommun och inskrivet i detaljplan.

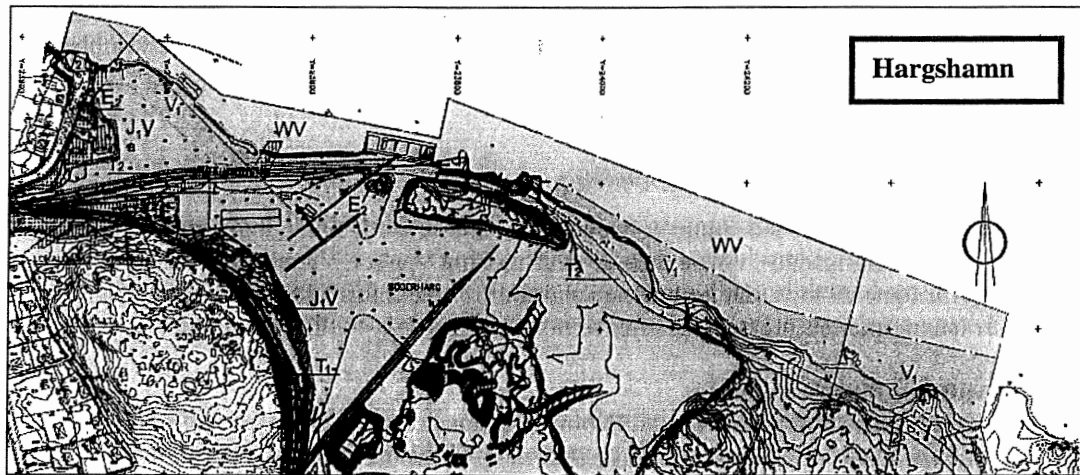

Bild 6.5.2 Gräns för hamnområde vid Hargshamn, Östhammars kommun (Källa: Östhammars kommun)

6.6 Brandvattenförsörjning

För försörjning av vatten för brandsläckning finns brandposter anslutna till kommunernas ordinarie vattenledningssystem. Brandposternas antal och placering bestäms av kommunernas förvaltningar/bolag med ansvar för vattenförsörjning i samråd med brandförsvaret.

Tekniska förvaltningen i Tierp, Uppsala Vatten och Avfall AB och Medborgarservice Samhällsbyggnad i Östhammar ansvarar för respektive kommuns brandposter i gatumark. Fastighetsägare ansvarar för brandposter på tomtmark. Ansvaret omfattar anläggning, underhåll, tillsyn och snöröjning.

I vissa områden i utkanten av Uppsala tätort tillämpas det så kallade alternativsystemet, vilket innebär att tillgång till brandförsvarets vattenresurser medger glesare anläggning av brandposter. Detta alternativsystem tillämpas inte i industri- eller institutionsområden.

Då förändringar i lagstiftningen angående vattenförsörjning är att vänta under handlingsprogrammets period kan den beskrivna ansvarsfördelningen bli annorlunda.

7 SAMMANFATTNING AV RISKANALYS

Den riskanalys som gjordes 2012 omfattar olyckor som kan leda till räddningsinsats i Tierp, Uppsala och Östhammars kommun. Riskanalysen har varit ett underlag för handlingsprogrammet, men kommer också ligga till grund för brandförsvarets uppdrags- och produktionsplaner. Den kompletta riskanalysen finns nedladdningsbar på Uppsala kommuns hemsida, Dnr 2012-0165.

Riskenanalysen har gjorts i två delar. Del 1 är en kvantitativ analys över vanliga olyckor. Del 2 är en kvalitativ analys över stora, oönskade händelser.

7.1 Vanligt förekommande olyckor

I del 1, den kvantitativa analysen, har huvudsakligen MSB:s verktyg IDA använts. IDA är en statistikdatabas som grundar sig på uppgifter från kommunernas insatsrapportering. Den tidsperiod som har studerats är år 2007-2010. Där regional statistik blir allt för knapp har nationell statistik och eller andra organisationers analyser använts. Antalet olyckor redovisas ofta per 1000 invånare, vilket är ett vedertaget sätt att räkna antalet olyckor och underlättar jämförelser mellan olika regioner.

Under åren 2007-2010 har brandförsvaret gjort drygt 9 100 insatser i de tre kommunerna. Insatserna har fördelats enligt diagrammet nedan:

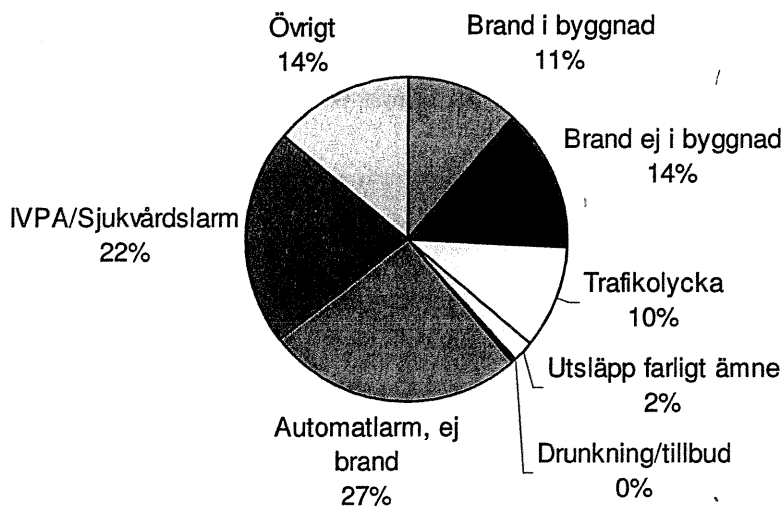

Diagram 7.1.1 Fördelning räddningsinsatser Uppsala brandförsvär, 2007-2010 (Källa: IDA)

I Uppsala brandförsvärs område görs färre räddningsinsatser per 1000 invånare än vad som görs i genomsnitt i Sverige, vilket diagrammet nedan visar. Diagrammet visar också fördelningen av räddningsinsatser över året.

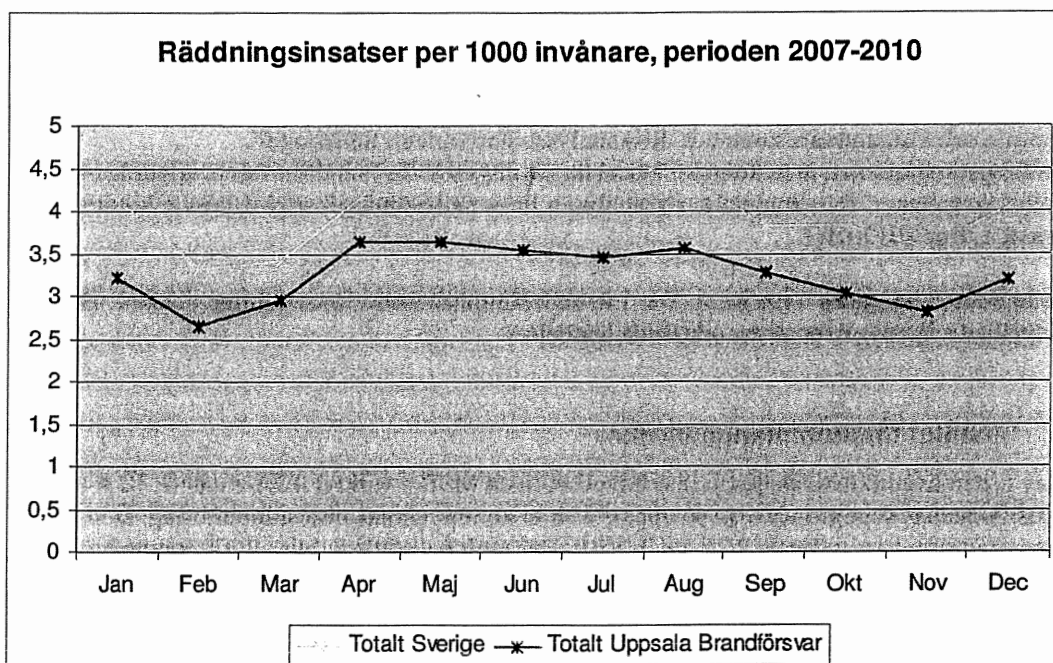

Diagram 7.1.2 Räddningsinsatser per 1000 invånare, Uppsala brandförsvär, 2007-2010 (Källa: IDA)

Brandförsvaret gör flest räddningsinsatser mellan klockan 9-22, vilket överensstämmer med genomsnittet i Sverige. Fördelningen över dygnet visas i diagrammet nedan.

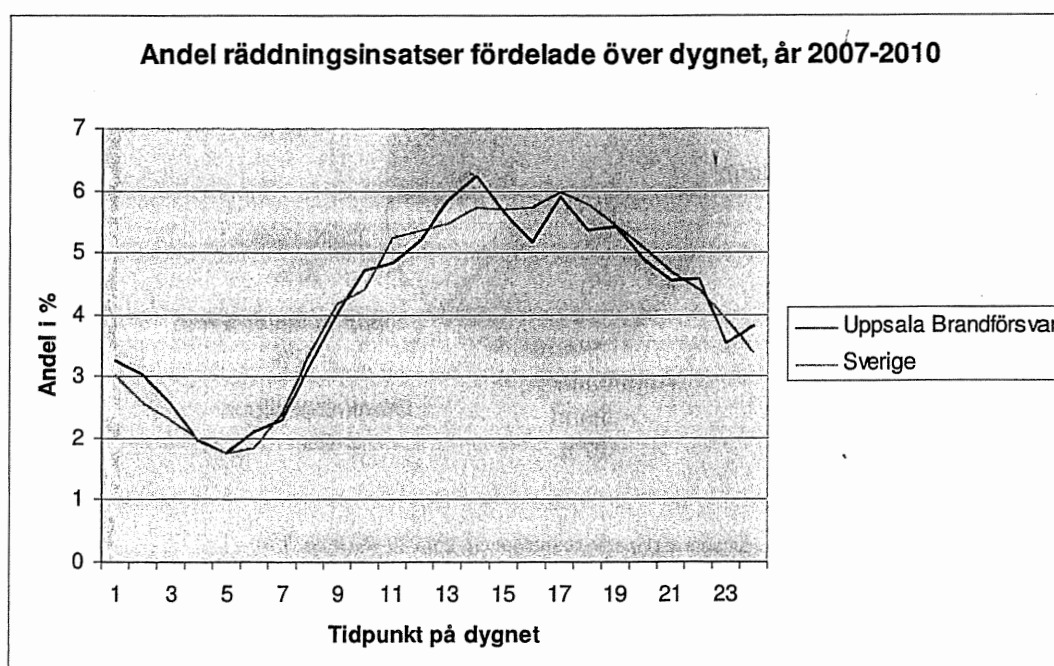

Diagram 7.1.3 Andel räddningsinsatser fördelade över dygnet, jämförelse Uppsala brandförsvär och Sverige, 2007-2010 (Källa: IDA)

De olyckor som innebär störst fara för människa, egendom och miljö har studerats närmare i analysen: brand i byggnad, brand ej i byggnad, trafikolycka, utsläpp av farligt ämne, drunkning och sjukvårdslarm. Sjukvårdslarm är inte räddningsinsatser enligt *Lag (2003:778) om skydd mot*

olyckor (LSO), men en viktig del i brandförsvarets trygghetsskapande åtgärder. Eftersom brandförsvaret har uppdraget att förebygga bränder har dessa studerats mest.

7.1.1 Brand i bostad

De flesta byggnadsbränder sker i bostäder, och det är framför allt i bostäder människor omkommer eller skadas. Bränder i småhus är i regel eldstadsrelaterade och bränder i flerfamiljshus uppkommer till stor del vid matlagning. I Tierp och Östhammar är bränder i bostäder oftast mer omfattande vid brandförsvarets framkomst än vad de är i Uppsala. Bränder i småhus inträffar vanligen mellan november och april, med en tydlig topp i december.

I bostäder sker nio av tio dödsbränder. Vid flera av dödsbränderna har det inte funnits någon fungerande brandvarnare. En fungerande brandvarnare är dock inte tillräckligt skydd för människor med begränsad egenförmåga.

7.1.2 Brand i allmänna byggnader

I vårdanläggningar kan bränder få stora konsekvenser för personer som bor och vårdas där då dessa personer kan ha svårt att själva släcka eller undkomma en brand. Personalens kunskaper och agerande vid en brand, tillsammans med den tid det tar innan personalen kommer till platsen och kan ingripa, är därför viktigt. Nationell statistik visar att bränderna inträffar huvudsakligen under dagtid och mer sällan nattetid.

I skolor är anlagd brand den dominerande brandorsaken. Orsakerna till varför ungdomar anlägger bränder kan vara många, bland annat kan minskad vuxennärvaro i skolan samt den allmänna trivseln spela roll.

I restauranger och danslokaler vistas många människor, och oftast är alkohol med i bilden. Det är angeläget att lokalerna är brandtekniskt rätt utformade för den mängd personer som vistas där och att en bra utrymningsorganisation finns.

Industribränder är relativt vanliga, men oftast begränsade till sin omfattning. Detta kan säkert delvis förklaras med att medvetenheten om riskerna i verksamheterna oftast är hög. Många av objekten har automatiskt brandlarm och utbildad personal som snabbt kan ingripa vid en brand.

Många bränder i handelsbyggnader är anlagda och sker på nattetid. Det är viktigt att personalen är medveten om riskerna och varför bränder sker. Många lokaler är stora, och det är angeläget att personalen är en del av utrymningsstrategin. Andra lokaler har hög brandbelastning.

7.1.3 Brand ej i byggnad

I kategorin brand ej i byggnad dominerar personbilar och containrar. Den vanligaste orsaken är anlagd brand.

7.1.4 Trafikolyckor

De flesta som omkommer i trafiken gör det på så kallad allmän väg där hastighetsgränsen ligger på 70 eller 90 km/h¹. Nationellt sker olyckorna oftast på helgerna. Tabell 1 visar antalet olyckor i de tre kommunerna, och hur många som skadats och omkommit. Diagram 7.20 visar trafikolyckor per 1 000 invånare.

Kommun	Antal olyckor	Antal omkomna	Antal svårt skadade	Antal lindrigt skadade
Tierp	157	4	62	157
Uppsala	623	21	142	759
Östhammar	161	8	64	156

Tabell 7.1.4 a Sammanställning av antalet trafikolyckor 2007-2010 redovisade kommunvis (Källa: IDA)

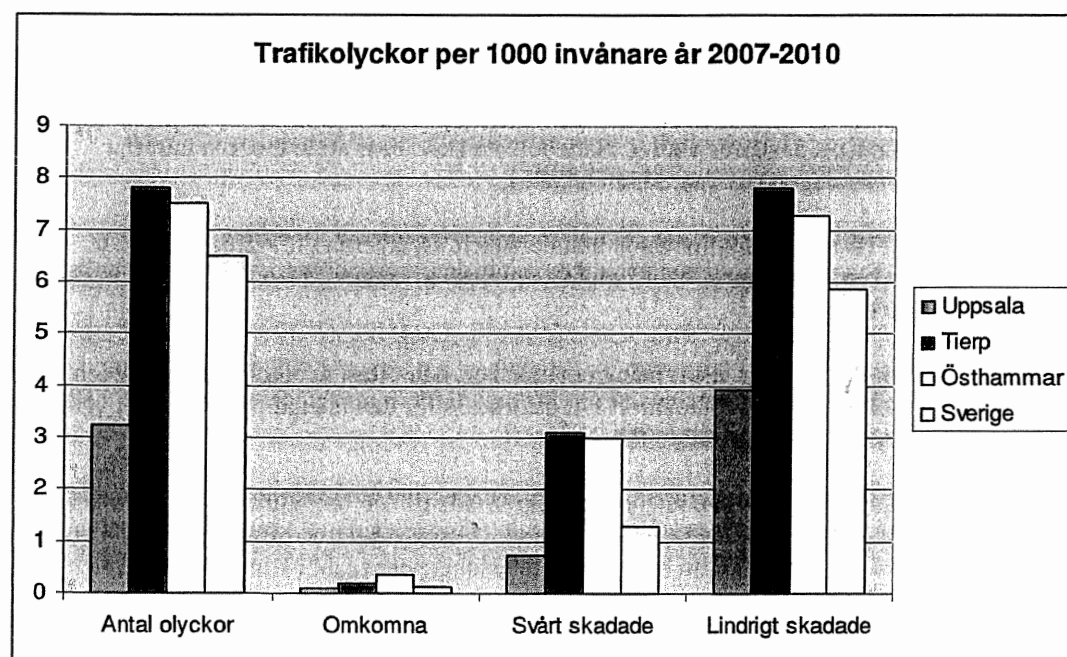

Diagram 7.1.4 b Insatser per 1000 invånare i Sverige och Uppsala brandförsvär år 2007-2010 (Källa: IDA)

Statistiken visar att åldergrupperna 18-24 samt 65+ löper störst risk att omkomma i trafiken.

7.1.5 Drunkning

De senaste tio åren har i snitt 115 personer årligen drunknat i Sverige. Merparten av de drunknade hade inte flytväst, vilket tros hade kunnat rädda dem. Under tidsperioden 2007-2010 har Uppsala brandförsvär larmats till 17 drunkningsolyckor och tillbud. Fyra personer drunknade vid dessa olyckor. Åtta personer undsattes av brandförsvaret. Ofta har vittnen, ambulanspersonal eller poliser undsatt de olycksdrabbade, eller så har hjälpen kommit för sent.

¹ <http://www.trafa.se/Statistik/Vagtrafik/Vagtrafikskador>

7.1.6 Utsläpp farligt ämne

Undantaget insatser för sanering av mindre läckage från fordon är antalet tillbud/olyckor med utsläpp farlig ämne inte så många. Dock kan dessa utsläpp få stora allvarliga konsekvenser för hälsa, miljö och egendom när de väl inträffar. I Uppsala brandförsvars område har fem personer skadats lindrigt vid utsläpp av farliga ämnen under 2007-2010.

7.1.7 Sjukvårdslarm

Uppsala brandförsvaret har inom perioden 2007-2010 åkt på närmare två tusen sjukvårdslarm (i väntan på ambulans). Sjukvårdslarmen utgör en stor andel av brandförsvarets larm.

7.2 Stora oönskade händelser

Del två, den kvalitativa analysen, omfattar stora olyckor eller stora oönskade händelser. Analysen omfattar också ett antal händelser som inte direkt innebär räddningsinsatser för brandförsvaret, men som påverkar vår förmåga eller är händelser där brandförsvaret förväntas ta en viktig roll i hanteringen. Eftersom sådana händelser förekommer sällan saknas statistiskt underlag. Riskerna har istället identifierats och bedömts genom omvärldsbevakning och litteraturstudier, samt en workshop med räddningsnämnden.

7.2.1 Bränder med risk för stora personskador eller stora egendomsförluster

Utvecklade bränder i samlingslokaler, vårdanläggningar, kulturhistoriska byggnader, undermarksanläggningar, industrier kan orsaka såväl stora personskador som egendomsskador. Omfattande bränder i skogs-, lant- eller jordbruk kan orsaka stora egendomsförluster. Risken för sådana stora skador bedöms som liten, men bör beaktas.

7.2.2 Olycka i kärnteknisk anläggning

Ett plötsligt uppkommet haveri i Forsmarks kärnkraftverk skulle innebära mycket stora konsekvenser för hela länet och allvarligt påverka samhällets funktionsförmåga. Sannolikheten för en allvarlig olycka vid kärnkraftverket bedöms som mycket låg, men de stora konsekvenserna vid eventuell olycka gör att risken måste beaktas.

I Svensk Kärnbränslehanterings anläggning (SFR) för slutförvar av kortlivat låg- och medelaktivt radioaktivt avfall finns viss risk för personolyckor och brand i fordon eller utrustning. Insats i rökfylld undermarksanläggning ställer stora krav på brandförsvarets förmåga.

7.2.3 Komplicerade utsläpp av farliga ämnen

Beteckningen CBRNE är en förkortning av flera olika ord som var och ett står för en önskad händelse med farliga ämnen. De händelser som syftas på är kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära eller explosiva händelser.

Utsläpp kan orsakas av oavsiktliga olyckor vid hantering eller transport av ämnen, men också vid medvetet orsakade olyckor (terrorism eller annan kriminalitet). Händelserna kan få mycket allvarliga konsekvenser, både för den enskilda individen som drabbas och även samhället i allmänhet, och behovet av ett snabbt ingripande brukar vara stort.

7.2.4 Kommunikations- och transportolyckor med omfattande konsekvenser

De risker för olyckor som Uppsala brandförsvaret har att ta hänsyn till förenade med väg-, järnväg-, båt- och flygtransporter är bland annat kollisioner, urspårning, avåkning samt fartygs- och flyghaveri. Även brand i samband med dessa transporter kan medföra stora konsekvenser. Risken för omfattande olyckor bedöms som liten, men bör beaktas.

7.2.5 Naturrelaterade olyckor

Naturolyckor omfattar här översvämning, ras och skred, stormar, orkaner, snöoväder och häftig åska, dammbrott och smittspridning. Risken för extrema väder i brandförsvarets område bedöms som liten, men bör beaktas.

Risken för översvämning av Fyrisån har analyserats av MSB. Ett så kallat högsta flöde skulle ge allvarliga konsekvenser. Fördjupad analys av översvänningsrisken av Dalälven pågår.

Huvuddammen i Söderfors och södra vallen vid dammanläggningen Untra är de dammanläggningar med störst risker i regionen. Sannolikheten för dammbrott bedöms som låg, men konsekvenserna kan bli omfattande. Risken för förlust av människoliv eller för allvarlig personskada är inte försumbar.

Risken att smittas av allvarliga smittsamma sjukdomar är relativt liten i Sverige. Stora infektionsutbrott kan dock innebära svåra konsekvenser för samhället. Uppsala län inte särskilt utsatt, men på grund av internationella transporter och reseförbindelser kan en smitta snabbt spridas i regionen.

7.2.6 Störningar i samhällsviktiga funktioner

Samhället är helt beroende av elektricitet. Utan el slutar vattenförsörjning och avlopp att fungera. Även system för tele- och datakommunikation påverkas. Störningar i IT-system och värmeförsörjning, störningar i ekonomisystem, förorenade vattentäkter och begränsad tillgång till bränsle kan också medföra stora påfrestningar på samhället.

Risken för att stora störningar ska inträffa bedöms som liten.

7.2.7 Medvetet orsakade oönskade händelser

Även medvetet orsakade händelser är olyckor som föranleder räddningsinsats. Anlagd brand är den vanligaste händelsen.

Sannolikheten för social oro under den närmaste fyraårsperioden kan inte bortses ifrån. Samhällskonsekvensen är svåröverblickbar men angelägen att hantera. Den sammanvägda risken kan i detta sammanhang bedömas som mycket liten.

Risken för terrorhandlingar bedöms som mycket liten, men också som en risk som ökat de senaste åren. Den kan snabbt förändras och måste hållas under ständig övervakning. Sverige har under många år varit förskonat från terrorhandlingar, men händelser i Stockholm i december 2010 och i Oslo och på Utøya sommaren 2011 visar att inget kan tas för givet.

Den kvalitativa analysen avslutas med en kort beskrivning av risker vid stora evenemang och vid ras i gruva. Det finns fler tänkbara händelser och risker som också skulle kunna omnämnas, men analysen avgränsades till de risker som bedömts mest relevanta.

8 MEDBORGAR- OCH MEDARBETARDIALOG

Medborgardialogen har utgjort en delmängd av den information som processats av räddningsnämnden. I huvudsak har den bestått av en enkätstudie med en flervalsfråga, kompletterad med ett fritextfält.

Enkäten har dels funnits på kommunernas hemsida; dels i personliga möten i det offentliga rummet. Svartalternativen hade valts för att inte ställa förebyggande arbete mot räddningsinsatser, vilket delvis väckt kritik. Svartalternativ angående den operativa räddningstjänsten har efterlysts och många fritextkommentarer har handlat om det.

Närmare 250 svar har lämnats in till Brandförsvaret och sammanställts. Svaren har grupperats per kön och åldersgrupp för att visa på eventuella skillnader. Att undersöka och lära, minska antalet bostadsbränder och minska antalet anlagda bränder visade sig vara vad som rankades högst av allmänheten.

Medborgarna

Medborgarna	Per kön					Per åldersgrupp				
	Alla	Kvinnor	Män	Hen	Ej uppgett	15-24	25-44	45-64	65-	
Undersöka och lära av inträffade bränder och andra olyckor för att hantera dem bättre	104	43	57	0	4	46	24	23	8	
Minska antalet bostadsbränder	94	42	50	1	1	52	22	14	5	
Minska antalet anlagda bränder	93	44	46	1	2	46	21	20	4	
Stärka individers och organisationers förmåga att hantera olyckor	92	45	44	2	1	33	30 /	20	8	
Minska onödiga utryckningar, till exempel automatiska brandlarm orsakade av annat än brand.	86	37	47	1	1	40	16	22	7	
Vara delaktig vid samhällsplanering och bidra till att ett säkert samhälle skapas	86	37	47	0	2	33	19	27	6	
Öka samarbetet med landstinget om sjukvårdslarm	85	36	47	1	1	39	12	23	9	
Förebygga olyckor genom samarbete med andra förvaltningar och myndigheter	85	39	45	0	1	21	26	29	8	
Bidra till att samhällets krisberedskap fungerar	84	35	47	0	2	25	27	25	5	
Minska antalet skolbränder	82	35	46	0	1	42	15	18	6	
Förebygga bränder hos personer med begränsad egenförmåga	70	36	32	0	2	26	17	20	6	
Minska olyckor och bränder i stadsmiljö	58	24	34	0	0	39	9	6	3	
Bidra till att minimera risker vid särskilt farliga verksamheter	57	24	31	0	2	28	10	17	0	
Förebygga bränder vid kulturellt värdefulla byggnader och miljöer etcetera.	51	26	22	0	3	24	10	11	3	
Minska olyckor och bränder i glesbygds-/landsbygdsmiljö	38	14	24	0	0	17	5	13	2	
Bidra till att medvetet orsakade olyckor hanteras	33	17	16	0	0	23	3	5	1	

Tabell 8.1 Resultat av medborgarnas enkätsvar. Högsta värdet i varje kolumn är gulmarkerat.

En motsvarande, något fylligare enkät men med motsvarande områden att prioritera mellan har dessutom lämnats ut till räddningsnämnden (21 svar), Brandförsvarets medarbetare (heltids-medarbetare, 102 svar, och RiB-medarbetare, 55 svar) och en nationell referensgrupp (40 svar). Resultaten har sedan jämförts

Allmänheten	Räddnings-nämnden	RiB-medarbetare	Heltids-medarbetare	Referens-grupp
Undersöka och lära	Minska bostads-bränder	Sjukvårdslarm	Undersöka och lära	Undersöka och lära
Minska bostads-bränder	Förebygga genom samarbete	Undersöka och lära	Minska bostads-bränder	Förebygga genom samarbete
Minska anlagd brand/skolbrand	Undersöka och lära	Förebygga genom samarbete	Minska anlagd brand/skolbrand	Stärka enskilds förmåga

Tabell 8.2 De tre viktigaste områdena att prioritera för Brandförsvaret, ur fem olika perspektiv.

Att undersöka och lära från inträffade bränder och andra olyckor för att hantera dem bättre återfinns som ett av de tre viktigaste områdena hos alla fem kategorier. RiB-medarbetarna prioriterar också sjukvårdslarmen högt; en verksamhet som de är i högsta grad delaktiga i. Allmänheten tillsammans med heltidsmedarbetaren prioriterar anlagd brand högt, medan referensgruppen lyfter fram att stärka den enskildes förmåga.

Naturligtvis har en studie av den här sorten stora begränsningar och det är omöjligt att dra särskilt långtgående eller detaljerade slutsatser. Studiens syfte har dock varit att skapa en bredd i diskussionerna under målformuleringsarbetet, vilket uppnåtts med god marginal.

9 ORGANISATION OCH RESURSER

9.1 Organisation och resurser för förebyggande arbete

Uppsala brandförsvars olycksförebyggande arbete ska verka för att minska sannolikheten för, och konsekvensen av, olyckor och tillbud. En viktig del är att underlätta för den enskilde att själv förebygga och hantera olyckor och tillbud.

Förebyggandeverksamheten ska framförallt arbeta med de risker som finns beskrivna i riskanalysen, men även anpassas efter andra risker som identifieras. Det olycksförebyggande arbetet ska verka på bred front i de tre medlemskommunerna Tierp, Uppsala och Östhammar genom att samarbeta och samverka med ett flertal andra förvaltningar, organisationer och myndigheter.

9.1.1 Hur är den olycksförebyggande verksamheten ordnad

Vid brandförsvaret finns en förebyggandeavdelningen med funktionsansvaret för den olycksförebyggande verksamheten. Avdelningen ansvarar för en rad arbets- och produktionsområden rörande förebyggande brandskydd, skydd mot olyckor och förebyggande arbete i övrigt. Hela förvaltningen är dock involverad i det förebyggande arbetet, till exempel bedriver utryckningsstyrkorna extern brandskyddsinformation.

Arbetet inom förebyggandeavdelningen kan indelas i följande huvudarbetsområden:

- Tillsyn enligt Lag om skydd mot olyckor och Lag om brandfarliga och explosiva varor
- Remissinstans till Polismyndigheten, Byggnadsnämnderna och Miljökontoren
- Byggprocess
- Planprocess
- Hantering av automatlarmsavtal och -kunder
- Sotning och brandskyddskontroll
- Information och rådgivning
- Extern utbildning

9.1.2 Planering av olycksförebyggande verksamhet

Den olycksförebyggande verksamheten ska planeras på årsbasis i uppdrags- och produktionsplanerna samt genomsyras av en långsiktig ambition. Inriktningen på, och effekten av, verksamheten ska kontinuerligt utvärderas och följas upp utifrån trender i olycksstatistiken, omvärldshändelser, nya forskningsrön samt riskanalysen.

9.1.3 Beskrivning av den olycksförebyggande organisationen

Hela organisationen ska arbeta för att förhindra olyckor. Specialistkompetens finns vid förebyggandeavdelningen, som i september 2012 består av en avdelningschef, en biträdande avdelningschef och ett antal handläggare. Avdelningschefen har det övergripande och yttersta ansvaret för avdelningens arbete. Handläggarna består av brandingenjörer, brandinspektörer, en utbildningssamordnare samt en instruktör. Medarbetarresursens volym och sammansättning varierar till viss del över tid. Delegation att utföra tillsyn enligt LSO utges enligt gällande delegationsordning efter en bedömning att nödvändig kompetens innehas.

Uppsala brandförsvars ansvarsområde är uppdelat i distrikt i syfte att handlägga den löpande och kontinuerliga olycksförebyggande verksamheten. Avsikten med distriktsindelningen är närhet till verksamheterna, ökad lokalkännedom och minimerad handläggningstid.

Spetskompetenser finns inom flera områden, men är också något som kan behöva utvecklas på sikt. Förmågan inom byggnadsteknik och kommunikation kan exempelvis vara nödvändig att stärka för att möta ett alltmer komplext samhälles förväntningar.

9.1.4 Samverkan

Förebyggandeavdelningen arbetar för att Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner ska vara säkra och trygga kommuner, genom samarbete och samverkan med ett flertal förvaltningar, organisationer och myndigheter både lokalt, regionalt och nationellt. Avdelningen ska arbeta på ett likvärdigt sätt mot de tre kommunerna i den gemensamma nämnden, med vissa variationer utifrån den lokala riskbilden. Samverkan sker i ett flertal olika forum, exempelvis kontinuerliga möten med andra förvaltningar, deltagande i konferenser, informationsmöten med företag samt dialog med medborgare.

Brandförsvaret samverkar tillsammans med andra förvaltningar inom kommunerna och fastighetsägare främst beträffande ny- och ombyggnation, bygglovsärenden och planärenden. Vidare lämnar brandförsvaret remissyttranden vid tillståndsärenden till polismyndigheten och kommunernas tillståndsavdelningar, främst då inom sektorerna brandfarlig och explosiv vara, alkoholtillstånd och publika evenemang. Samverkan sker även med andra kommuners förebyggandeverksamheter.

9.1.5 Rengöring och brandskyddskontroll

Uppsala brandförsvaret ansvarar för rengöring (sotning) av fasta förbränningsanordningar och brandskyddskontroll i Tierps, Uppsala och Östhammars kommun. På uppdrag av räddningsnämnden utförs rengöring och brandskyddskontroll i Uppsala kommun av entreprenörer som räddningsnämnden tecknat avtal med. Respektive skorstensfejarmästare ansvarar, via delegation av räddningsnämnden, för att uppdatera och underhålla brandförsvarets förteckning över objekt för rengöring och brandskyddskontroll.

Frister för brandskyddskontroll och kompetens att utföra denna har beslutats och meddelats av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Frister för rengöring beslutas av räddningsnämnden och respektive kommunfullmäktige. Inom Uppsala brandförsvaret följer fristerna. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps rekommendationer.

Uppsala brandförsvaret strävar efter att underlätta för den enskilde att rengöra själv genom att inte ställa allt för långtgående krav i samband med dispensansökan. Dispens för rengöring av egen anordning i den egna fastigheten lämnas efter att brandskyddskontroll utförts och en särskild ansökan upprättats och godkänts av brandförsvaret.

9.1.6 Uppsala brandförsvares olycksförebyggande förmåga

Uppsala brandförsvares olycksförebyggande förmåga är generellt god, särskilt avseende handläggning av ärenden, remisshantering samt utförandet av tillsyn enligt Lag om skydd mot olyckor och Lag om brandfarliga och explosiva varor. Brandförsvaret har internt kravet på att handlägga alla inkomna handlingar inom sju arbetsdagar.

Förmågan att samverka med andra förvaltningar, myndigheter, organisationer, företag och allmänheten är god till mycket god. Samarbetet och samverkan mellan kommunernas förvaltningar och andra berörda myndigheter och organisationer avseende vissa olyckstyper kan utvecklas. Detta gäller också för riskhänsyn i samhällsplaneringen, där förmågan att påverka samhällets långsiktiga utveckling behöver stärkas.

Brandförsvarets förmåga avseende information och rådgivning till allmänheten och företag är god men kan utvecklas. Framförallt är tillgängligheten för allmänhet och företag är mycket god, men informations- och kommunikationsplaner kan utvecklas. Utryckningsstyrkornas externa informations- och kommunikationsarbete kan också utvecklas.

9.2 Förmåga att genomföra räddningsinsatser

I detta avsnitt beskrivs brandförsvarets organisation och resurser för att genomföra räddningsinsatser. Hösten 2012 startade ett omfattande projekt med en översyn av hela den operativa organisationen.

9.2.1 Insatsförmåga

Insatsförmåga är ett komplext begrepp. Det kan sägas bestå av de tre delarna snabbhet – kapacitet – robusthet. *Snabbhet* står för tid till första insats påbörjas. *Kapacitet* står för den tid det tar tills tillräckliga resurser finns på skadeplats. *Robusthet* står för systemets uthållighet över tid och förmåga att hantera flera samtidiga händelser. De olika ingående komponenterna kan varieras. Det är därför inte lämpligt att i detalj låsa fast alltför detaljerade beskrivningar av insatsförmågan i ett flerårigt, politiskt styrdokument.

Brandförsvarets räddningsstyrkor utgår från 17 brandstationer. Ledningsresurserna utgår från Räddningscentralen (RC) på Viktoria. Räddningsstyrkornas placering och beredskapsform redovisas i bild 9.2.1 nedan.

På heltidsstationerna finns medarbetare som är beredd att inom 90 sekunder från larmet går rycka ut till en olycksplats. Vid RiB-stationerna finns Räddningspersonal i Beredskap (förkortas RiB). Räddningspersonalen har beredskap för att inom sex eller sju minuter infinna sig på stationen och rycka ut till en olycksplats. Stationernas bemanning och utrustning på varierar med den lokala riskbilden.

Vid samtliga heltids- och RiB-brandstationer finns en grundförmåga att påbörja insats vid trafikolyckor, bränder, utsläpp av farliga ämnen och drunkningsolyckor (ytlivräddning). RiB-stationerna har förmåga att hantera sjukvårdslarm i väntan på att ambulans ska komma. Förstärkning från andra stationer krävs för att kunna hantera olyckor där flera samtidiga åtgärder behövs.

Vid brandvärnen finns frivilliga medarbetare som, om de har möjlighet när olycka inträffar, kan förhindra eller fördröja brandspridning i väntan på ankommande räddningsstyrkor och i begränsad omfattning hantera vissa andra nödlägen.

Särskilda resurser för att hantera olyckor med tunga fordon, större utsläpp av farliga ämnen eller insatser med stort behov av andningsskydd finns på station Fyrislund. På station Bärby finns förstärkningsresurs för skogsbrand, och på station Rosendal finns utrustning och kompetens för insatser i schakt eller på hög höjd. Ett antal stationer är också utrustade med terrängfordon och tankbilar. Båtresurser finns i organisationen för insatser i sjöar, vattendrag och kommunala ansvarsområden i havet och Mälaren (Ekoln).

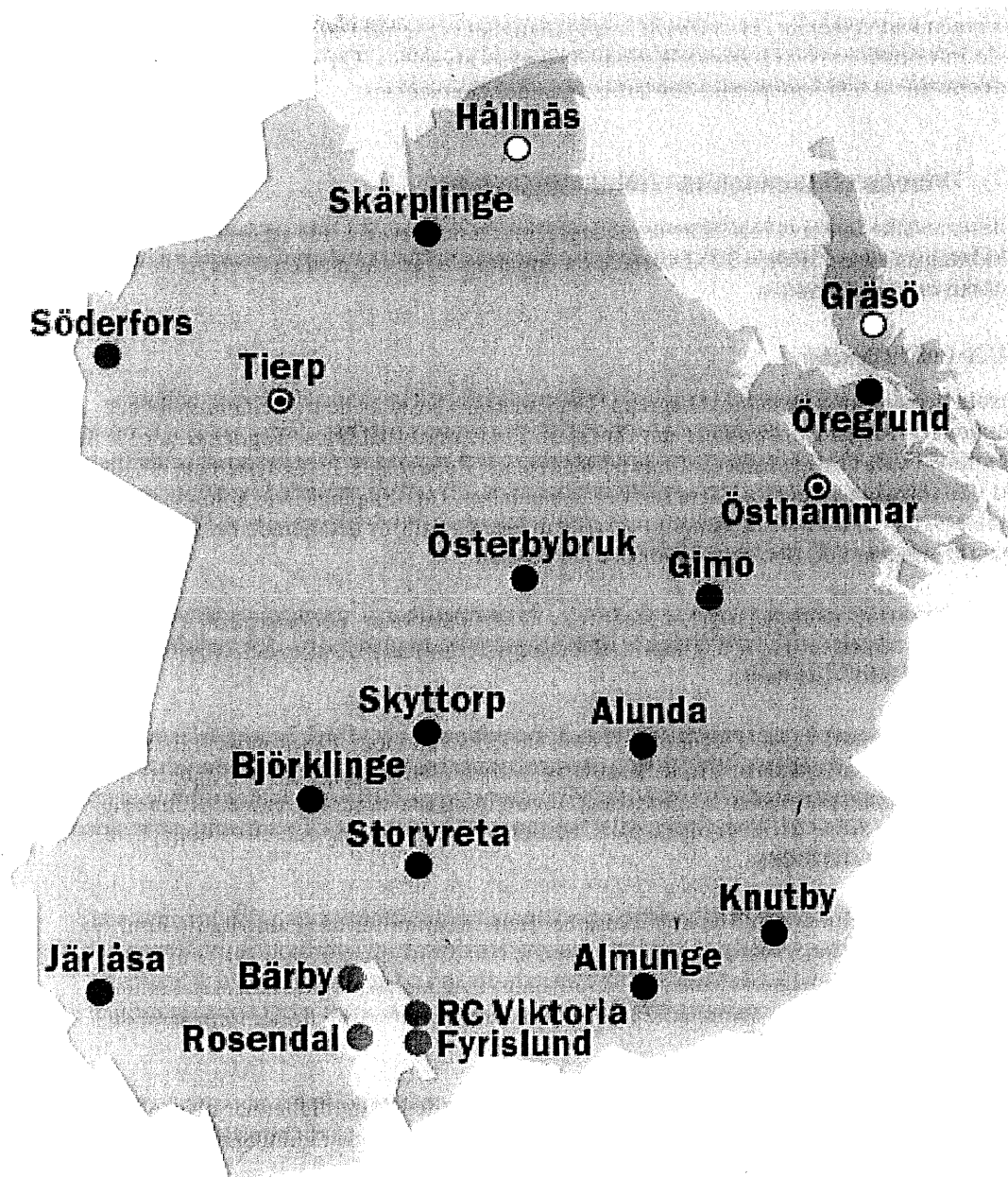

Bild 9.2.1 Uppsala brandförsvars verksamhetsställen, hösten 2012. Blå färg indikerar heltidsstationer, röd färg RiB-stationer, röd med blå bård har båda beredskapsformerna och vit indikerar brandvärn.

Medarbetarnas kompetens beskrivs utförligt i brandförsvarets styrdokument *Målplan för utbildning och övning vid Uppsala brandförsvär*, fastställd av ledningsgruppen 2010-11-30.

Organisation, resurser och förmåga ska ses över i ett utvecklingsprojekt under 2012-2013. Översynens syfte är att optimera resurser och förmåga inom organisationen efter sammanslagningen av Uppsala brandförsvär och Räddningstjänsten Norduppland. Organisationen ska anpassas till uppdraget och de ekonomiska förutsättningarna. Översynen ska ta fokus på handlingsprogrammets säkerhetsmål och inriktningar för prestationsmål (kap 10.1 och 10.2).

9.2.2 Ledningsförmåga

Brandförsvarets ledningsorganisation för operativ verksamhet fördelas i funktionerna *systemledning* och *insatsledning*. Med systemledning avses normativ och strategisk ledning av hela utryckningsverksamheten. Med insatsledning avses ledning och samordning av enskild räddningsinsats. Brandförsvaret har förmåga att leda och hantera flera samtidiga räddningsinsatser.

Funktionen Räddningschef i beredskap ansvarar på uppdrag av brandchefen för systemledning. Till sin hjälp har räddningschef i beredskap ett stabsbefäl på räddningscentralen. Stabsbefälet leder och samordnar organisationens resurser inom tilldelad ram. Räddningschef i beredskap kan vidare vara en resurs i kommunernas krisledning vid extraordinära händelser, och kan också representera brandförsvaret i den regionala samverkansgruppen CeSam. Vid kriser, extraordinära händelser och liknande som kommer till räddningschefens i beredskap kännedom har funktionen också ett informationsansvar till kommunledningen i drabbad kommun.

I varje räddningsstyrka finns ett befäl med kompetens för insatsledning av begränsade insatser. Vid olyckor som kräver flera insatta styrkor finns särskilda ledningsresurser för att hantera ett större behov av ledning och samordning. Dessa ledningsresurser utgår från räddningscentralen.

Vid omfattande insatser kan stab upprättas som stöd för ledningsarbetet. Organisation, kompetenskrav och arbetssätt beskrivs utförligt i styrdokumentet *Rutin för ledning och stabstjänst samt delegation till räddningsledare inom RäddSam*, antagen 2007-12-18.

Den tidigare nämnda operativa översynen kommer också att omfatta ledningsförmågan.

Behörighet att utse räddningsledare har räddningschefen. Delegation som räddningsledare utges enligt gällande delegationsordning efter en bedömning att nödvändig kompetens innehas.

9.2.3 Insatstid

Att kunna göra en snabb insats är en väsentlig del av brandförsvarets förmåga. Med insatstid avses den tid det tar för närmaste räddningsstyrka att ta sig till olycksplatsen och påbörja en insats. I tätorter med heltidsstationer är tiden till första insats normalt inom 10 minuter. I tätorter med RiB-stationer är insatstiderna normalt inom 20 minuter. 90% av brandförsvarets områden med fast vägförbindelse nås inom 30 minuter.

Uppgifter om insatstid på en given plats redovisas efter förfrågan. Insatstiden kan dock påverkas vid till exempel flera samtidiga larm, mycket dåligt väglag eller på annat sätt besvärliga trafiksituationer.

I översynen av den operativa organisationen 2012-2013 kan insatstiderna komma att förändras, dock inte där tidigare angiven insatstid varit en förutsättning vid projektering av byggnaders brandskydd.

9.2.4 Alarmering och kommunikation

Uppsala Brandförsvaret har avtal med SOS Alarm AB angående alarmering av brandförsvarets räddningsstyrkor. När 112-samtal eller automatiskt brandlarm inkommer larmar SOS räddningsstyrkor enligt en larmplan som fastställts av brandchefen. Stabsbefälet vid räddningscentralen kan dock anpassa resurserna efter aktuella förutsättningar. Utalarmering av brandförsvarets resurser sker på två av varandra oberoende vägar, IP och Rakel. Både SOS och stabsbefälet kan larma räddningsstyrkorna med dessa system.

Vid avbrott eller störningar i telenäten då det inte går att ringa 112 ska allmänheten ges möjlighet att larma brandförsvaret genom att bege sig till någon av brandstationerna eller till Stora torget i Uppsala. Från dessa platser ska även övriga räddningsorgan kunna larmas. Information om eventuellt övriga platser meddelas som "Viktigt meddelande till allmänheten", vilket beskrivs i kapitel 9.2.5. Erfarenheten har visat att samverkan med polismyndigheten och andra aktörer som taxibolag, väktare m.m. kan bli mycket viktig vid ett omfattande teleavbrott.

Systemet Rakel används i huvudsak för kommunikation. Systemet ger möjlighet till god samverkan med andra myndigheter och organisationer, t.ex. polis, ambulans, sjöräddning och kustbevakning.

9.2.5 Varning och information till allmänheten

I händelse av allvarliga olyckor ska de som bor eller vistas i kommunen kunna varnas och informeras. Brandförsvaret kan via radio och TV sända "Viktigt meddelande till allmänheten", VMA. Det finns två nivåer på meddelanden: *varning* och *information*.

Varningsmeddelande sänds genast när det är omedelbar risk för skada på liv, hälsa, egendom eller i miljön. Varningsmeddelandet kan, om räddningsledaren så beslutar, föregås av signalen "Viktigt meddelande" som sänds med ljudgivare (tyfoner) i flera tätorter.

Informationsmeddelande sänds utan krav på omedelbarhet, och föregås inte av "Viktigt meddelande"-signalen.

Vid behov startas "Viktigt meddelande"-signalen från räddningscentralen på order av räddningschef i beredskap eller räddningsledare. Förteckning över ljudgivare finns på räddningscentralen.

De radio- och TV-företag som är aktörer i VMA-systemet är Sveriges Radios FM-kanaler, Sveriges Television, Sveriges Utbildningsradio, TV4, Kanal 5 samt Kanal 9.

9.2.6 Operativ samverkan

Uppsala brandförsvaret har ett samverkansavtal med Räddningstjänsten Enköping-Håbo. Samverkansavtalet kallas RäddSam-C och omfattar främst övergripande stab och ledning med gemensam räddningscentral och gemensam Räddningschef i beredskap. Avtalet omfattar också operativa räddningsresurser och skadeförebyggande insatser.

Brandförsvaret är också en part i Central samverkan i C län, kallat CeSam. De övriga samverkansparterna är samtliga kommunala räddningstjänster i Uppsala län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Polismyndigheten, Landstinget, Kyrkan, Kustbevakningen, Radio Uppland, SOS Alarm och Försvarsmakten. Samverkansavtalets syfte är effektiv samverkan och samordning av resurser vid större händelser.

Vidare är brandförsvaret en del av Länsstyrelsens beredskapsorganisation för olycka vid Forsmarks kärnkraftverk. Brandförsvaret bistår med personal för indikering, indikeringsledning och stabsarbete.

Samverkan sker också med följande aktörer:

- Landstinget avseende sjukvårdslarm (sjukvård under delegation)
- Gästrike Räddningstjänstförbund och Räddningstjänsten Sala-Heby avseende gränslös samverkan så att närmaste räddningsstyrka alltid blir larmad först, oavsett var olyckan har inträffat

- Brandkåren Attunda avseende larmning av varandras resurser vid trafikolyckor på E4 mellan Uppsala och Knivsta
- Trafikverket avseende sanering av vägbana eller banområde efter olycka på väg eller järnväg
- Brandskyddsföreningen Sverige avseende restvärdesräddning
- Brandförsvaren i Stockholms län avseende förstärkningsresurser vid omfattande räddningsinsatser (etablerad praxis utan avtal)

Att hantera samtidiga insatser över tid är mycket resurskrävande. Tack vare samverkan med andra räddningstjänstorganisationer förstärks brandförsvarets robusthet.

Samverkan med framför allt Landstinget och Polismyndigheten i form av regelbundna, gemensamma utbildningar och samverkansövningar är en förutsättning för effektiva räddningsinsatser.

Brandförsvaret avser att verka för att samverkan stärks med flera olika aktörer inom räddningstjänstområdet, till exempel Sjöräddningssällskapet, Forsmarksverkets industribrandkår och Kustbevakningen.

9.2.7 Bedömning av brandförsvarets förmåga

I medborgardialogens enkät saknades svarsalternativ om operativ förmåga. Några som svarat framhåller dock i fritext att det är viktigt att så snabbt som möjligt få undsättning vid en olycka.

Vid möten med medarbetare som ingår i den operativa organisation och i resultaten från medarbetarenkäten framkommer att *genomföra räddningsinsats* ses som det av brandförsvarets uppdrag som är i störst behov av utveckling.

För att bedöma brandförsvarets förmåga och identifiera utvecklingsområden har heltidsanställda brandmän och befäl skattat vikten av att ha en god förmåga och brandförsvarets nuvarande förmåga. Förmågan bedömdes gruppvis utifrån perspektiven *olyckstyp*, *ledning* och *geografi*.

En värdering av vikten av att vara snabbt på plats kontra att komma med stor kapacitet (slagkraft) har också gjorts. Den värderingen har gjorts av både heltidsanställda medarbetare och av RiB-medarbetare, de senare vid informationskvällar våren 2012.

Diagrammet nedan visar förhållandet mellan hur viktigt där är att ha en god förmåga och vilken förmåga brandförsvaret har ur perspektivet *olyckstyp*. Värdena är medelvärden från 33 grupper bedömningar.

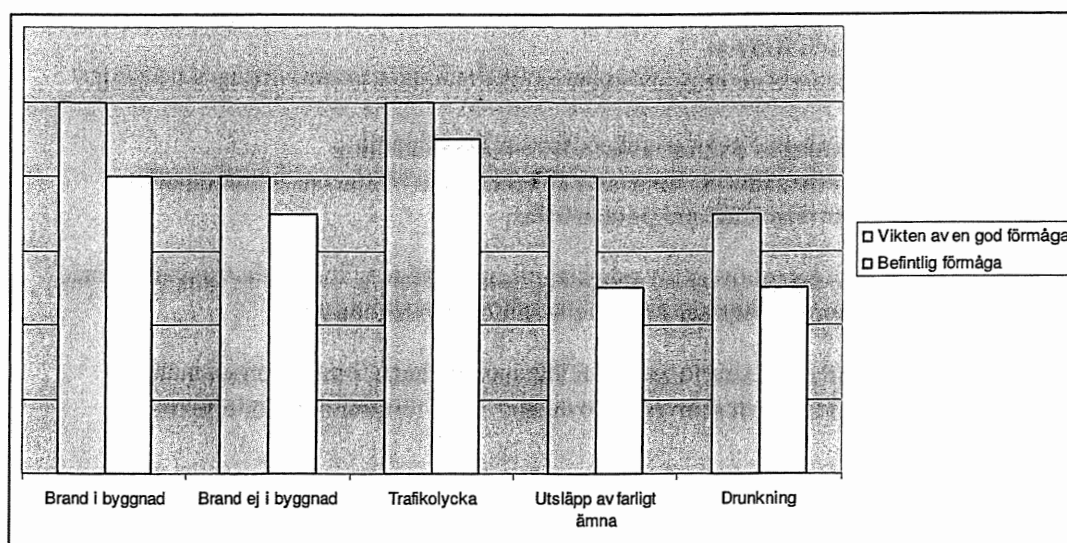

Diagram 9.2.2 Förhållande mellan vikten av att ha en god förmåga och befintlig förmåga för olika olyckstyper

Enligt sammanställningen anses *brand i byggnad* och *trafikolycka* vara de olyckstyper där det är viktigt att vi har en mycket god förmåga. Sammanställningen visar också att brandförsvarets förmåga kan förbättras för alla olyckstyper. Den största skillnaden mellan vikten av en god förmåga och befintlig förmåga finns för *utsläpp av farligt ämne*. Brandförsvaret har mycket god förmåga att hantera de vanligt förekommande utsläppen. Kompetenskraven för komplicerade insatser behöver dock ses över utifrån faktisk riskbild, och utbildning och övning anpassas därefter.

Förmågan att göra insats vid dessa olyckstyper varierar naturligtvis med *var* olyckan inträffar. I centralorterna kan fler resurser sättas in på kortare tid än i mindre tätorter, och skillnaden är givetvis ännu större jämfört med glesbygd eller skärgård. I medarbetarnas bedömning av förmåga utifrån olika geografiska förutsättningar framkommer dock inte att något geografiskt område har större utvecklingsbehov än något annat.

Bedömningen av förmåga ur perspektivet *ledning* visar på att det är mycket viktigt att ha en god förmåga för insatsledning och systemledning. Bedömningen visar också att vi har en mycket god förmåga, men att framförallt insatsledning vid komplex olycka kan förbättras. Behovet av en god förmåga till krisledning ansågs inte lika stort, och där framkom också en osäkerhet på brandförsvarets roll vid krishändelser.

Frågan om vad som var viktigast – att komma snabbt till en olycka och eller att komma med stor slagkraft – väckte stort engagemang. Många valde att inte ta ställning, det vill säga de tyckte bägge förmågorna var lika viktiga. En svag majoritet tyckte dock att det var viktigare att komma snabbt till en olycksplats än att komma många; framförallt ansåg RiB-medarbetarna att snabbhet var mycket viktigt.

9.2.8 Dimensionering av byggnadstekniskt brandskydd utifrån brandförsvarets insatsförmåga

Inom Uppsala tätort finns möjlighet till nödutrymning via höjdfordon, och i flera tätorter kan nödutrymning med brandförsvarets bärbara stegar ske från fönster eller balkonger. Vid dimensionering av byggnadstekniskt brandskydd där brandförsvarets förmåga är en förutsättning hänvisas till brandförsvarets anvisningar i särskilt dokument på hemsidan (*Information om brandförsvarets insatsförmåga*).

9.2.9 Räddningstjänst vid höjd beredskap

Organisationen vid höjd beredskap bygger på den fredstida organisationen och dess ansvarsområden. Under en anpassningsperiod förstärks organisationen med fler resurser.

För att skydda och rädda människor och egendom vid höjd beredskap ska brandförsvaret utöver sina normala uppgifter ansvara för:

- upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden,
- indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot nukleära och kemiska vapen,
- utföra räddningsinsatser i rasområden, inklusive skyddsrum, samt
- delta i åtgärder för första hjälp och transport av skadade samt för befolkningsskydd.

Det pågår för närvarande ett arbete där MSB och Försvarsmakten ska utveckla en strategi för det framtida civila försvaret. Under 2013 är ambitionen att området ska förtydligas, i samverkan med civila aktörer. Någon definierad återtagningstid finns inte idag, utan försvaret ska vara ständigt redo och verksamt.

9.3 Undersöka och lära av inträffade olyckor

Enligt lagen om skydd mot olyckor ska kommunen efter avslutad räddningsinsats undersöka olycksorsak, olycksförlopp och hur räddningsinsatsen genomförts. Undersökningen ska göras i skäligen omfattning. Bestämmelsen finns i 3 kap 10 §.

Varje insats dokumenteras i en insatsrapport enligt en nationell mall. Den som varit räddningsledare vid insatsen rapporterar sin bedömning av orsaker till olyckan, olycksförloppet, faktorer som påverkat skadeutvecklingen samt hur insatsen genomfördes. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, tar del av samtliga insatsrapporter.

Finns oklarheter i orsak, förlopp eller hur insatsen genomfördes kan en fördjupad olycksundersökning genomföras. Kriterierna för en fördjupad olycksundersökning är att man kan förvänta sig att det finns något att lära av undersökningen, samt att de resurser som undersökningen kräver står i proportion till de erfarenheter man förväntas göra. Beslut om fördjupad utredning kan fattas av ansvarig för olycksförloppsutredning, brandchef eller biträdande brandchef. Beroende på olycka och insats kan fokus på olycksorsak, olycksförlopp och räddningsinsatsen variera.

På begäran av Polisen eller Åklagarmyndigheten upprättar brandförsvaret sakkunnigutlåtanden beträffande brand- och rökspridning. Brandförsvaret deltar ofta i Polisens tekniska undersökningar av brandplatser, dels för eget lärande men också för att bistå Polisen med kunskap om brandförlopp och brandspridning.

När en insats varit ovanligt omfattande, eller när det kan misstänkas att allvarliga misstag begåtts under insatsen anlitas annan räddningstjänst eller myndighet för att genomföra undersökningen.

Genom att studera insatsrapporterna och genomföra fördjupade olycksundersökningar skapas underlag för att minska antalet olyckor och minska konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Samverkan med och erfarenhetsåterföring till berörda verksamheter är mycket viktigt. Exempel på sådana verksamheter är kommunala kontor och förvaltningar, fastighetsägare, företag, Trafikverket, Polisen och andra myndigheter. Detta är ett område som kan utvecklas, inte minst inom kommunerna. Brandförsvaret verkar för att utvecklingen av lärande från inträffande olyckor ska leda till att fler drar nytta av brandförsvarets lärdomar.

10 MÅL 2013-2015

Lagen om skydd mot olyckor ger kommunerna två nationella mål att eftersträva (se sid 2). Dessa ska enligt lagen sedan brytas ned till säkerhetsmål (effektmål) och prestationsmål (produktionsmål). Här möter den detaljerade regleringen av målstyrningen av skydd mot olyckor en utmaning i form av väl etablerade kommunala rutiner för verksamhetsstyrning.

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd med Uppsala kommun som värdkommun. Uppsala kommuns modell för målstyrning utgår från ett antal inriktningsmål vilka beskrivs i IVE (Inriktning, Verksamhet och Ekonomi)-handlingen. IVE-handlingen är kommunens övergripande styrdokument och sträcker sig över fyra år. Kommunfullmäktige beslutar årligen om en ny IVE där inriktningsmålen sträcker sig över hela planperioden. Varje uppdragsnämnd väljer vilka inriktningsmål som är relevanta för sin verksamhet och bryter ned dem till effektmål i sina uppdragsplaner. I de fall nämnden även bedriver sin egen produktion bryts effektmålen ner till aktiviteter i produktionsplanen.

Säkerhetsmålen i handlingsprogrammet översätts bäst till effektmål. De ska enligt lagen ange ett önskat tillstånd, eller vilken effekt man vill uppnå. Prestationsmålen å sin sida ska ange vilka aktiviteter som avses vidtas för att uppnå säkerhetsmålen.

Med utgångspunkt i den styrmodell som räddningsnämnden har att följa borde säkerhetsmålen egentligen stå i den årliga uppdragsplanen tillsammans med övriga effektmål och beslutas av räddningsnämnden. Prestationsmålen hör analogt hemma i produktionsplanen.

Nedan redovisas medlemskommunernas säkerhetsmål för perioden 2013-2015. Prestationsmålen återfinns i den årligen uppdaterade produktionsplanen (som upprättas efter uppdragsplanen som i sin tur upprättas efter IVE-handlingen), vilken räddningsnämnden betraktar som en förlängning och årlig uppdatering av handlingsprogrammet. Då handlingsprogrammet fastställs av kommunfullmäktige i respektive kommun blir målen också kommunernas mål för verksamheten.

Styrningen av den gemensamma nämndens verksamhet har identifierats av medlemskommunerna som ett utvecklingsområde för att tydligare involvera Tierps och Östhammars kommunala styrdokument och inriktningar i målsättningar och planering.

10.1 Kommunernas säkerhetsmål för 2013-2015

Kommunens verksamhet inom området skydd mot olyckor syftar till att skapa en trygg och säker miljö för de som bor, verkar och vistas i kommunerna Tierp, Uppsala och Östhammar. Kommunens mål för perioden finns angivna nedan. Dessa kompletteras med förslag till aktiviteter att ta med till kommande planer, baserade på detta Handlingsprogram.

Målen beskriver det tillstånd som eftersträvas.

Mål 1 Tierp, Uppsala och Östhammar är trygga och säkra kommuner där samhällsrisker och kriser hanteras

Nya risker ska om möjligt undvikas genom att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen. De risker som realiseras i kriser ska hanteras med en väl uppbyggd krisledningsförmåga. Målet syftar till att hantera risker och kriser i alla skeden.

Mål 2 Samverkan mellan olika samhällsaktörer bidrar till att stärka den samlade förmågan att hantera olyckor och kriser.

Den svenska krishanteringsmodellen bygger på sektorsansvar och geografiska områdesansvar. Samverkan är en förutsättning. Väl uppbyggd samverkansförmåga är också ett villkor för flera andra mål. Målet syftar till att bygga kontaktnät och verka i ett brett samhällsperspektiv.

Mål 3 Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd

Lag om skydd mot olyckor tydliggör att den enskilde – oavsett om det är en privatperson, ett företag eller en organisation – är ansvarig för sitt skydd mot brand och andra olyckor. Brandförsvarets uppgift är att främst inom brandskyddsområdet underlätta för den enskilde att ta sitt ansvar. Målet syftar till riktade informationsinsatser och utvecklande av informationskanaler.

Mål 4 Skyddet mot brand för särskilt utsatta grupper ska vara starkt

Alla tillgänglig uppgifter pekar entydigt på att vissa grupper i samhället är kraftigt överrepresenterade beträffande brand i bostad. Äldre, psykiskt och/eller fysiskt funktionsnedsatta och personer med alkohol- eller drogproblematik står för en mycket stor andel av bostadsbränderna och utgör sannolikt upp emot 80% av de som omkommer i brand. Det måste göras mer för de som behöver mer. Målet syftar till att identifiera riskgrupper och i samverkan hindra och begränsa bränder hos dessa.

Mål 5 Antalet bostadsbränder minskar årligen

Bränder i bostäder orsakar varje år mycket lidande och stora kostnader. Det är dessutom i bostäder den absoluta majoriteten av dödsbränder inträffar. Målet syftar till en bred ansats mot bostadsbränder.

Mål 6 Antalet anlagda bränder minskar årligen

Anlagd brand är ett samhällsproblem. Bränder anläggs främst i bilar, soprum och liknande, men förekommer också i skolmiljön. De flesta bränder som anläggs sker av skäl som har sitt ursprung i sociala förhållanden. Brandförsvaret kan inte på egen hand hantera problematiken med brandanläggelse. Målet syftar till samlade grepp mot anlagd brand i samverkan med andra samhällsaktörer.

Mål 7 Olyckor som inträffar i de områden där snabba räddningsinsatser inte kan påräknas hanteras till stor del av den enskilde

I vissa områden – t ex i skärgårdsmiljön – kommer aldrig räddningstjänsten att kunna bistå den drabbade på samma sätt som inne i en tätort. Målet syftar till att stärka den enskildes förmåga i dessa områden.

Mål 8 Tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser är god

Snabbhet är en del av vad som kännetecknar en effektiv räddningsinsats. Samtidigt är snabbhet så väsentlig att den är värd att lyfta fram separat.

10.2 Underlag till prestationsmål

Utöver de ovan angivna åtta målen har också ett antal områden identifierats under målarbetet som under handlingsprogrammets giltighetstid kommer att tas upp i uppdragsplaner och produktionsplaner. De är i många avseenden medel för att nå målen, och ger en indikation på hur Brandförsvaret kommer att arbeta. I lagens mening kommer de där att utgöra Brandförsvarets prestationsmål kopplade till handlingsprogrammet.

- Minska tid till första insats på landsbygd
- Anpassa utryckningsorganisationen efter risker och geografiska förutsättningar

- Utöka samverkan med frivilligresurser
- Öka kunskapen om skydd mot brand hos aktörer som i sin tur kan påverka andra
- Stärka samhällets krisberedskap med hjälp av aktivt deltagande i krisledningsövningar och utbildningar
- Öka kunskaperna om och hänsynstagandet till risker i samhällsplaneringen
- Stärka unga människors relation till brandförväret
- Öka skolungdomars kunskaper om brand
- Utveckla samarbetet med andra samhällsaktörer
- Bättre nyttja moderna kommunikationsverktyg
- Lära oss och andra från inträffade händelser
- Bygga nätverk för bättre informations- och räddningsinsatser

10.3 Måluppföljning

Säkerhetsmålen ovan är delvis svåra att följa upp – åtminstone i kvantitativa termer. Kvantitativa mål har dock visats vara begränsade i sin styrning av en så komplex verksamhet med många aktörer som skydd mot olyckor.

Målen i uppdrags- och produktionsplanerna är mer konkreta och direkt uppföljningsbara. De följs upp i den regelbundna, ordinarie verksamhetsuppföljningen. Mål och aktiviteter i uppdrags- och produktionsplanerna väljs för att leda mot säkerhetsmålen. Uppföljningen av dessa är således indikatorer på måluppfyllelsen av säkerhetsmålen. Inför nästa handlingsprogram avses en mer grundlig uppföljning av säkerhetsmålen göras.

10.4 Kompletterande styrdokument

Till handlingsprogrammet hör ett antal kompletterande styrdokument som hänvisats till på olika ställen. Samtliga styrdokument finns samlade på www.uppsala.se.

Bilaga 2.

Tillägg till Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor**7.1 Vanligt förekommande olyckor***7.1.8 Fallolyckor*

Enligt uppgift från Sveriges kommuner och landsting (SKL) är fall och fallskador ett stort folkhälsoproblem eftersom det är den vanligaste orsaken till att äldre personer skadar sig och konsekvenserna ofta är allvarliga. I Sverige vårdas över 70 000 personer per år på sjukhus på grund av fall.

Enligt beräkningar från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) var de totala samhällskostnaderna i Sverige för fallskador 22 miljarder år 2005. Den största enskilda direkta kostnadsposten utgörs av vård i hemmet och motsvarar 60 procent av den totala kostnaden.

Enligt statistik från Akademiska sjukhuset från år 2008-2010 var 80 procent av alla akutolycksfall i gruppen 65+ orsakade av fallolyckor vilket i faktiska tal handlade om drygt 2000 besök i länet. Fallolyckor är också den vanligaste dödsolyckan enligt

År 2010 dog 2894 personer i landet i olyckor, av dessa stod fallolyckor för 55 procent jämfört med vägtrafikolyckor 9 procent.

7.1.9 Barnolycksfall

Enligt uppgift från MSB minskar dödsfallen på grund av olyckor bland barn och ungdomar i hela landet. Detta gäller såväl pojkar som flickor. Undantaget är de allra minsta barnen (under ett år) samt antalet transportolyckor där antalet vårdade barn i stället har ökat under de senaste 10 åren. Statistik för Uppsala kommun saknas vilket behöver åtgärdas främst i samarbete med landstinget.

9 Organisation och resurser**9.1 Organisation och resurser för förebyggande arbete***9.1.7 Målgruppsorienterad organisation.*

Enligt Uppsala kommuns styrmodell ansvarar barn- och ungdomsnämnden för att tillgodose barn – och ungas (0-20 år) behov av såväl strukturella, generella som förebyggande insatser. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden svarar bl a för gymnasieskolan. Nämnden för hälsa och omsorg ansvarar för att personer med fysiska, psykiska och/eller sociala funktionsnedsättningar får det stöd de behöver samt för förebyggande verksamhet i förhållande till personer med funktionsnedsättning. Äldrenämnden svarar för de kommunalt finansierade insatserna inklusive förebyggande åtgärder, för personer över 65 år.

Dessa nämnder är uppdragsnämnder vilket betyder att de har medborgarna i centrum. De avtalar med producenter om tjänster/service/förebyggande verksamhet. Principen är att avtal tecknas med producenter om kvalitet, kvantitet och pris. Avtalen följs upp, effekterna bedöms och påverkar kommande avtal. Uppdragsnämnderna strävar efter att genom strukturella och

generella insatser förebygga behovet av individuella insatser. Här ingår arbetet med den förebyggande verksamheten formad efter målgruppens behov.

ANFÖR

2012-10-11

Uppsala
Ettan

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Datum: 2012-10-09 Sida: 10a

2012-10-16

RAU-2012-0165

§ 105

Ärende nr. 2012-4740

Yttrande – Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner

Remiss från räddningsnämnden, dnr RÄN 2012-0165 Remisstid: 8 oktober 2012

I ärendet ligger förslag till beslut daterat 2012-09-24.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslaget.

BESLUT:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. att överlämna nedanstående yttrande som svar på remissen,
2. om omedelbar justering.

Sammanfattning

Enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO, ska varje kommun ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och ett program för räddningstjänst. Uppsala brandförsvaret har sammanställt ett förslag till ett nytt och gemensamt handlingsprogram för Tierp, Uppsala och Östhammar avsedd för räddningsnämnden. Parallellt med räddningsnämndens arbete pågår ett framtagande av ett handlingsprogram enligt LSO för andra delar av Uppsala kommun. Förslaget bygger på en ny riskanalys.

Risikanalysens identifiering av olika typer av händelser bedöms genomarbetad. Beskrivningen av konsekvenserna för händelserna behöver utvecklas för en säkrare riskbedömning. Det skulle ge bättre möjligheter att bedöma behovet av riskreducerande åtgärder.

I några fall är miljö- och hälsoskyddsnämnden osäker på om riskbedömningen är korrekt och konstaterar också att det kan finnas fler *Farliga verksamheter*. Eftersom nämnden inte är helt bekant med de modeller och bedömningsgrunder

Justerandes signatur

ME

AE

Utdragsbestyrkande

Eva Paulsund

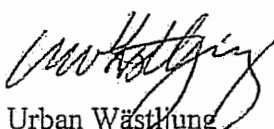
SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

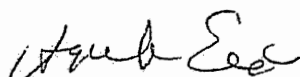
Datum: 2012-10-09 Sida: 10b

forts § 105

som används enligt LSO är det dock svårt att i det här skedet ge konkreta synpunkter på räddningstjänstens riskanalys. I arbetet med riskförebyggande åtgärder finns ett stort utrymme för samverkan och ömsesidigt kunskapsutbyte och nämnden ser gärna en utvecklad operativ samverkan med räddningstjänsten.

Ovanstående protokoll justeras omedelbart

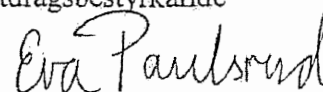

Urban Wästljung
ordförande

justerare

Bilaga: Miljökontorets utlåtande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare
Vidmark Hannes
018- 727 43 52

Datum
2012-09-24

Diarienummer
2012-004740- AD

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 9 oktober

Adressat:
Uppsala kommun
Brandförsvaret
753 75 UPPSALA

Yttrande – Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner

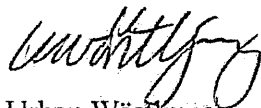
Remiss från räddningsnämnden, dnr RÄN 2012-0165 Remisstid: 8 oktober 2012

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. att överlämna nedanstående yttrande som svar på remissen,
2. om omedelbar justering.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Urban Wästljung
ordförande

Anna Axelsson
chef för miljökontoret

Sammanfattning

Enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO, ska varje kommun ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och ett program för räddningstjänst. Uppsala brandförsvaret har sammanställt ett förslag till ett nytt och gemensamt handlingsprogram för Tierp, Uppsala och Östhammar avsedd för räddningsnämnden. Parallellt med räddningsnämndens arbete pågår ett framttagande av ett handlingsprogram enligt LSO för andra delar av Uppsala kommun. Förslaget bygger på en ny riskanalys.

Risikanalysens identifiering av olika typer av händelser bedöms genomarbetad. Beskrivningen av konsekvenserna för händelserna behöver utvecklas för en säkrare riskbedömning. Det skulle ge bättre möjligheter att bedöma behovet av riskreducerande åtgärder.

olyckorna och stora oönskade händelser men konstaterar också att eftersom brandförsvaret har uppdraget att förebygga bränder har dessa studerats mest. Det finns också i de flesta fall en enkel bedömning av sannolikheten som bygger på erfarenhet. Beskrivningen av konsekvenserna för ovan uppräknade händelser skulle däremot behöva utvecklas för att möjliggöra en säkrare riskbedömning. Det skulle ge bättre möjlighet att bedöma behovet av och möjligheten till riskreducerande åtgärder. Till exempel berörs inte påverkan på grundvatten inom Uppsalas vattenskyddsområde vid utsläpp av farliga ämnen.

I vissa fall är nämnden osäker på om bedömningen att *risken är liten* är korrekt, till exempel för brand i industri och för komplicerade utsläpp av farliga ämnen. Nämnden konstaterar också att det kan finnas fler *Farliga verksamheter*. Eftersom nämnden inte är helt bekant med de modeller och bedömningsgrunder som används enligt LSO är det dock svårt att i det här skedet ge konkreta synpunkter på riskanalysen.

Handlingsprogram

Det önskvärt att det i programmet beskrivs hur åtgärdsarbetet avses bedrivas. Som exempel finns det beskrivet att samverkan med andra aktörer ska ske men någon analys av nyttan och uttalad målsättning för samverkan saknas. I arbetet med riskförebyggande åtgärder finns ett stort utrymme för samverkan och ömsesidigt kunskapsutbyte och det kan utvecklas mer.

Av förslaget framgår att det pågår ett utvecklingsarbete i syfte att optimera resurser och förmåga inom den nya sammanslagna organisationen. Nämnden ser gärna en utvecklad operativ samverkan med räddningstjänsten och inom den förebyggande tillsynen. Gemensamma övningar för hantering av utsläpp av farliga ämnen vore önskvärt.

Handläggare
Ann-Charlotte Björklund

Datum
2012-10-10

Diarienummer
STS-2012-0585

ANMÄLAN
2012-10-12
UPPSALA LÄN
BRANDFÖRSVARET

Räddningsnämnden

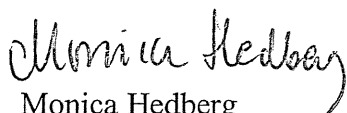
Yttrande över remiss: Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner, dnr RÄN-2012-0165

På uppdrag av räddningsnämnden har Uppsala brandförsvaret sammanställt förslag till ett nytt gemensamt handlingsprogram utifrån en ny gemensam riskanalys.

Styrelsen för teknik och service har inga direkta synpunkter på innehållet i handlingsprogrammet.

Inom Försäkring & Säkerhet som ingår i styrelsens verksamhet görs en hel del av det som handlingen beskriver genom Svenska kommun Försäkrings AB:s kriterier och ramar för hur brand, risk och säkerhetsarbetet bör bedrivas inom kommunen.

Styrelsen för teknik och service

Monica Hedberg
Ordförande

Doris Danielsson
Sekreterare

Handläggare
Patric Falk

ANMÄLAN

2012-10-11

UPPSALA KOMMUN
BRANDFÖRSVARET

Datum
2012-10-01

Diarienummer
SVB-2012-1961

Uppsala brandförsvär

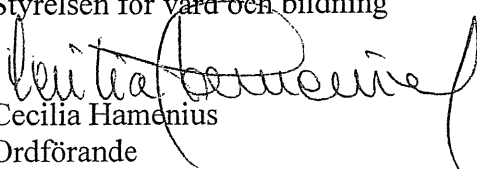
Remissvar – Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner

Ärendet

I handlingsprogrammet görs en omvärldsanalys och en beskrivning hur prestationsmål och säkerhetsmål för perioden 2013 – 2015 ska uppfyllas.

Många av säkerhets- och prestationsmålen är till gagn för Vård & bildnings verksamheter. Styrelsen för vård och bildning har inget att erinra mot förslaget och kan endast instämma i vikten av det mycket goda samarbetet och samverkan som det beskrivs i programmet.

Styrelsen för vård och bildning

Cecilia Hamenius
Ordförande

Anne-Louise Wahlund
Sekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-10-04

§ 120**Handlingsprogram och riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor, SVB-2012-1922****Beslut**

- att** anta handlingsprogram och riskanalys i enlighet med förvaltningens förslag, samt
- att** översända handlingsprogram och riskanalys till kommunledningskontoret.

Ärendet

Handlingsprogrammet innehåller riskbeskrivning, åtgärder samt mål utifrån handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

För Vård & bildnings (V&B) del blir riskområdena speciella utifrån vad lagen beskriver, då V&B exponeras för flera risker som är inom ramen för lagen, men som inte kommer att röra Uppsala kommuns geografiska områdesansvar.

Belutsunderlag

Ärendet föreligger förvaltningens förslag till beslut 2012-09-18.

...

§ 121**Remiss – Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner, SVB-2012-1961****Beslut**

- att** lämna remissvar till Uppsala brandförsvaret i enlighet med förvaltningens förslag.

Ärendet

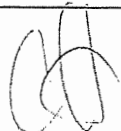
I handlingsprogrammet gör Uppsala brandförsvaret en omvärldsanalys och en beskrivning hur prestationsmål och säkerhetsmål för perioden 2013 – 2015 ska uppfyllas.

Många av säkerhets- och prestationsmålen är till gagn för Vård & bildnings verksamheter.

...

Utdragsbestyrkande

Alw

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-10-04

Plats och tid: Vård & bildning, Fyrisborgsgatan 1, kl. 14.15 – 17.45

Beslutande:

Cecilia Hamenius (FP) Ordförande
 Christopher Lagerqvist (M) 1:e vice ordförande
 Simone Falk (M) ledamot
 Berthold Lindersten (FP) ledamot
 Marcus Persson (C) ledamot
 Ehsan Nasari (C) ledamot
 Maria Patel (S) ledamot
 Huseyin Alpergin (V) ledamot
 Terence Honglo (MP) ledamot
 Agneta Boström (S) ledamot

Övriga deltagare:

Ulla Holmgren, produktionsdirektör
 Johan Färnstrand, vice produktionsdirektör
 Laila Olsson, chefsekonom
 Karin Källman-Svärd, HR-chef
 Kajsa Wejryd, affärsområdeschef
 Lars Romanus, affärsområdeschef
 Lars-Olof Jansson, ekonom
 Birgitta Najafi, ekonom
 Synnöve Tröen, utvecklingsledare
 Anne-Louise Wahlund, sekreterare

Tjänstgörande ersättare:

Marcus Norlin (MP)

Ersättare:

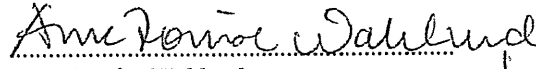
Anders Liljegren (M)
 Rolf Kroon (M)
 Trine Wirén (KD)
 Kristin Lilieqvist (MP)

Utes att justera:

Agneta Boström (S)

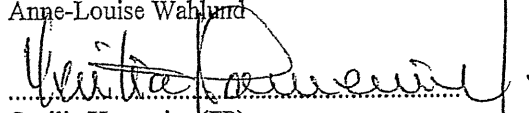
Justeringens plats och tid: Vård & bildning måndagen den 8 oktober 2012 klockan 18.00

Sekreterare:

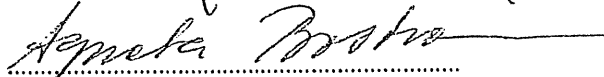

 Anne-Louise Wahlund

Paragrafer 113-127

Ordförande:

 Cecilia Hamenius (FP)

Justerande:

 Agneta Boström (S)

ANSLAG/BEVIS

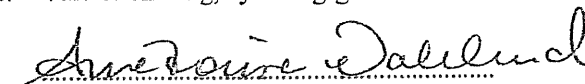
Organ:

Justeringen har tillkännagivits genom anslag
 Styrelsen för vård och bildning

Sammanträdesdatum:

2012-10-04

Datum för anslags uppsättande: 2012-10-09*Datum för anslags nedtagande:* 2012-10-31*Sista dag för överklagande:* 2012-10-30*Förvaringsplats för protokollet:* Vård & bildning, Fyrisborgsgatan 1*Underskrift:*

 Anne-Louise Wahlund

Utdragsbestyrkande

§ 60

Dnr Ks 2012.467

1.4.1

Yttrande över Uppsala brandförsvares handlingsprogram**Beslut**

Arbetsutskottet beslutar

att kommunen har inget att erinra mot Uppsala Brandförsvarets handlingsprogram LSO 2013-2015.

Bakgrund

Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner har sedan 1 januari 2012 en gemensam nämnd – räddningsnämnden - med Uppsala kommun som värdkommun. Tills dess ett nytt gemensamt handlingsprogram antagits har de tre kommunerna förlängt de existerande handlingsprogrammets giltighet.

Uppsala kommun, Brandförsvaret har den 4 september 2009 översänt förslag till ett nytt gemensamt handlingsprogram utifrån en ny gemensam riskanalys.

Räddningsnämnden har vid två workshopar berett ärendet utifrån underlag som, utöver riskanalysen, omfattat såväl medborgar- som medarbetardialog. Utifrån räddningsnämndens inriktning och anvisningar har brandförsvaret färdigställt föreliggande förslag till handlingsprogram.

Delges

Uppsala kommun, Brandförsvaret, 753 75 Uppsala

Ordf sign

Justerandes sign

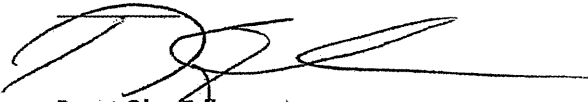

Vdi sign

Skr sign

Utdragsbestyrkande

Plats och tid	Kommunhuset, Rådrummet kl 08.30-12.00
Beslutande	Bengt-Olov Eriksson (S) ordförande Pia Wårdsäter (S) Anette Pettersson (S) Catarina Deremar (C) Daniel Blomstedt (M)
Övriga närvarande	Håkan Bergström, upphandlingschef § 52 Ekonomichef Conny Rönnholm § 61 Yvette Axelsson, kommunchef Ewa Dannberg, sekreterare
Utses att justera	Catarina Deremar
Underskrifter	Paragrafer 52-62
Sekreterare	 Ewa Dannberg
Vidimerande	
Ordförande	 Bengt-Olov Eriksson
Justera	 Catarina Deremar

BEVIS OM ANSLAG

Justering av kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdatum	2012-10-09
Datum då anslaget sätts upp	2012-10-10
Datum då anslaget tas ned	2012-11-02
Förvaringsplats för protokollet	Kommunhusets arkiv, Centralgatan 7, Tierps köping
Paragrafer	52-62
Underskrift	

ANMÄLAN
2012-10-11
UPPSALA
BRANDFÖRSVARET

Ert tjänsteställe, handläggare
Anders Fridborg, bitr. brandchef

Ert datum
2012-09-04

Er beteckning
RÄN 2012-0165

Vårt tjänsteställe, handläggare
Bengt Atterhem, 08-7887500,
bengt.atterhem@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Handlingsprogram räddningstjänst

Försvarsmakten har inget att invända mot handlingsprogrammet enligt lagen om skydd mot olyckor för gemensamt handlingsprogram Uppsala brandförsvaret.

Anders Jansson
C GEN INSS J9 RUST

Sändlista

Uppsala kommun, Brandförsvaret
73575 Uppsala
brandforsvaret@ uppsala.se.
FMTM Säksam Stockholm

Sändlista inom HKV
INSS J9 RUST

(BAT)

Postadress
Högkvarteret
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se/hkv

RÄD 2012 0145

Plats och tid Kommunkontoret, Östhammar, klockan 08:00-13:40

Beslutande Jacob Spangenberg (C)
Margareta Widén-Berggren (S)
Lennart Owenius (M)
Jonas Svensson (S)
Anna-Lena Söderblom (M)

Övriga deltagande Peter Nyberg, kommunchef
Inger Modig Lind, kommunjurist
Lars-Erik Falk, säkerhetssamordnare, § 337

Utses att justera Lennart Owenius (M)

Justeringens
plats och tid

Underskrifter Sekreterare Omedelbart justerade paragrafer 337, 340
Kersti Ingemarsson

Ordförande
Jacob Spangenberg (C)

Justerande
Lennart Owenius (M)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum 2012-10-09

Datum för
anslags uppsättande 2012-10-09 anslags nedtagande 2012-10-31

Förvaringsplats
för protokollet Kommunkansliet, Östhammars kommun

Underskrift
Kersti Ingemarsson

Utdragsbestyrkande

Delges

Uppsala kommun, Brandförsvaret, brandforsvaret@uppsala.se

Bitr. brandchef Anders Fridborg, anders.fridborg@uppsala.se

Lars-Erik Falk

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tekniska förvaltningen

§ 337

Dnr 2012KS399

Dpl 900

Remiss

Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner

Föreligger ett förslag till ett nytt gemensamt handlingsprogram utifrån en ny gemensam riskanalys för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden har vid två workshopar berett ärendet utifrån underlag som, utöver riskanalysen, omfattat såväl medborgar- som medarbetardialog utifrån nämndens inriktning och anvisningar har brandförsvaret färdigställt föreliggande förslag till handlingsprogram.

Särskilt värt att notera är att endast de hamnområden som kommunerna fastställt har tagits med i förslaget. Vidare har prestationsmål inte formulerats i förslaget då dessa kommer att återfinnas i räddningsnämndens uppdragsplan. Uppdragsplanen omfattar en fyraårsperiod, revideras årligen och följs upp per tertial.

Eventuella synpunkter ska vara inlämnade senast den 8 oktober 2012.

Tekniska nämnden avstår från att yttra sig över förslaget.

I ärendet yttrar sig Lennart Owenius (M) och Margareta Widén Berggren (S).

Kommunstyrelsens beslut 2012-09-25

Kommunstyrelsens arbetsutskott ges delegation på att besvara remissen.

Kommunkansliet begär förlängd remisstid till 2012-10-09.

Ärendet anmäls till kommunstyrelsen.

Samhällbyggnadsförvaltningen har inget att erinra mot remissen.

Yttrande från Lars-Erik Falk daterat 2012-09-17 föreligger.

Säkerhetssamordnare Lars-Erik Falk föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut

Östhammars kommun lämnar synpunkter i enlighet med nedanstående;

Under stycket 9.2.2 Ledningsförmåga, 2:a stycket: *Räddningschef i beredskap kan vidare vara en resurs i kommunens ledningsgrupp vid extraordinära händelser, ...*

Kan denna del i stycket kompletteras med att räddningschef i beredskap är den funktion som vid flertalet *händelser och extra ordinära händelser* informerar och eventuellt påkallar kommunledningen i drabbad kommunen om detta?

I övrigt har Östhammars kommun inget att erinra.

Beslutet anmäls till kommunstyrelsen.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Från: Fridborg Anders
Skickat: den 9 oktober 2012 14:23
Till: Brandförsvaret
Ämne: VB: Handlingsplan

Ink	-	-
Utg	-	-
Dnr	EAV-2012-0165	

ANDERS FRIDBORG

Biträdande Brandchef / Deputy Chief Fire Officer

Postadress: Uppsala kommun, Brandförsvaret, 75375 Uppsala

Besöksadress: Viktoria, Almungevägen 33

Telefon: +46 18-7273003

Mobil: +46 70 856 21 36

Twitter: @afridborg

Från: Ögren Berndt :BE3 [mailto:be3@forsmark.vattenfall.se]
Skickat: den 9 oktober 2012 14:11
Till: Fridborg Anders
Kopia: Cederholm Göran :CED; Bouvin Hans :BOU; Johansson Mats :MJN
Ämne: Handlingsplan

Hej Anders!

Ursäkta dröjsmålet, jag hoppas att det är tillfylles med ett mailsvar.

Totalt sett ett välformulerat dokument. Vi har bara kommit fram till en punkt, 9.2.6, där det **möjligen** kunde stå under samverkan med följande aktörer: – Industribrandkåren i Forsmark avseende räddningsinsatser i kärnkraftverkets närområde.

Med vänlig hälsning

Bernt Ögren

Säkerhetsingenjör brandsäkerhet

Forsmarks Kraftgrupp AB

FQS Säkerhet och Miljö

742 03 Östhammar

Tel: 0173-812 44

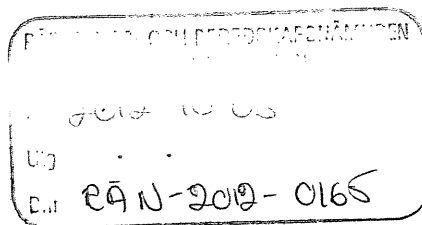
Mobil: 070-377 12 44

be3@forsmark.vattenfall.se

www.vattenfall.se/forsmark

Storstockholms brandförsvaret

Dnr: RÄN-2012-0165

Uppsala kommun
Brandförsvaret
brandforsvaret@uppsala.se

Remissvar - Handlingsprogram för räddnings- tjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner, Dnr RÄN 2012-0165

Storstockholms brandförsvaret har inget att erinra mot förslaget till handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner.

I förslaget till handlingsprogram berörs den mycket positiva samverkan med brandförsvaren i Stockholms län. Det är Storstockholms brandförsvares vilja och förhoppning att den samverkan kan fördjupas ytterligare och bli mer omfattande under kommande handlingsprogramsperiod. Storstockholms brandförsvaret hoppas på en fortsatt god dialog kring en sådan utvecklad samverkan.

Vänliga hälsningar

Christer Ängehov
Tf. brandchef

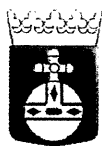
Magnus Wallin
Avdelningschef

Storstockholms brandförsvaret - Vi skapar trygghet!

Box 1328
111 83 Stockholm

Tel: 08-454 87 00
Fax: 08-454 89 01

E-post: registrator@ssbf.brand.se
Hemsida: www.storstockholm.brand.se

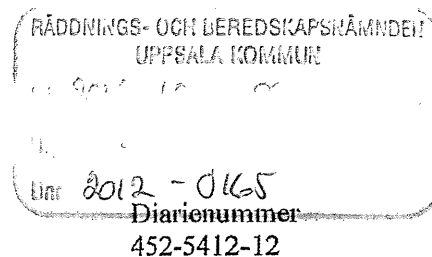

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Enheten för samhällsskydd
och beredskap

2012-10-08

Uppsala kommun
Brandförsvaret
735 75 Uppsala

Handlingsprogram enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor för Uppsala brandförsvaret

Bakgrund

Enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor 3 kap så ska kommuner upprätta handlingsprogram för förebyggande verksamhet och för räddningstjänst för varje ny mandatperiod. Samråd ska ske med bl. a. länsstyrelsen om handlingsprogrammet.

Länsstyrelsen har mottagit en remiss för handlingsprogram för Uppsala brandförsvaret daterad tisdagen den 4 september 2012.

Yttrande

Delar av den information som efterfrågas i ett handlingsprogram återfinns i de av räddningsnämnden antagna dokumenten uppdragsplan och produktionsplan.

I remissutgåvan av handlingsprogrammet betraktas produktionsplanen av räddningsnämnden som förlängning och årlig uppdatering av handlingsprogrammet då bör den fastställas av kommunfullmäktige i respektive kommun och ingå som en bilaga till handlingsprogrammet.

9.1.3 Beskrivning av den olycksförebyggande organisationen.

Resurser som kommunen har och planerar att skaffa för den förebyggande organisationen bör redovisas såsom personella resurser och kompetens som krävs för att utföra tillsyn.

9.2.1 Insatsförmåga

Bemanning och resurser som finns eller avses att skaffa bör redovisas då de ger ett visst mått på insatsförmåga.

Utbildningsnivå ger även det ett visst mått på insatsförmåga och bör redovisas.

9.2.2 Ledningsförmåga

Kompetensnivå på befäl för de olika nivåerna inom brandförsvaret bör redovisas.

9.2.9 räddningstjänst vid höjd beredskap

Hur organisationen stärks vid höjd beredskap bör tydligare anges.

9.3 Undersöka och lära av olyckor

Det bör redovisas vem som tar beslut när fördjupad olycksundersökning skall göras.

Dokument och planer

I handlingsprogramet hänvisas till dokument och planer, en sammanställning av dessa bör redovisas.

Medborgarenkät

Länsstyrelsen anser att den medborgarenkät som gjorts är intressant, och i förlängningen kan den öka medborgarnas kunskap om eget ansvar och tydliggöra vad man kan förvänta sig av brandförsvaret där man bor eller verkar.

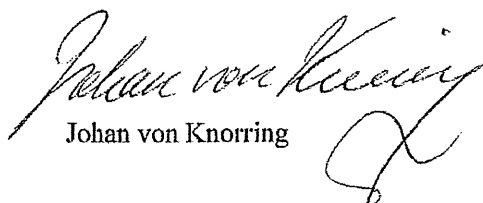
LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

2012-10-08

Diarienummer

~~456-4385-12~~

452-5412-12

Johan von Knorring

Anders Leijon

Wiktorsson Solweig**Från:** Mattsson, Lars [Lars.Mattsson@kustbevakningen.se]**Skickat:** den 8 oktober 2012 08:43**Till:** Brandförsvaret**Kopia:** Hansén, Lena**Ämne:** Handlingsplan Uppsala kommun

Ang. Remiss Handlingsplan för räddningstjänst Dnr RÄN 2012-0165

Synpunkter från Kustbevakningen regionledning Nordost:

Kapitel 6.5 Hamnar och dess gränser i vatten.

Bilden som visar gränsen för hamnområdet vid Fyrisåns utlopp i Ekoln är otydlig. En kartbild med gränserna redovisade skulle vara tydligare än detta flygfotografi.

Lars Mattsson

Regioninspektör

Räddningstjänstfunktionen

Kustbevakningen Regionledning Nordost

+46 8 789 7985

+46 70 554 1634

KUSTBEVAKNINGEN

Ink 2012-10-08

Utg . .

Dnr RÄN-2012-0165

För miljöns skull – skriv inte ut detta meddelande i onödan

2012-10-08

Handläggare
Holm KjellDatum
2012-10-03Diarienummer
NHO-2012-0151.00ANMÄN
2012-10-08
N

Räddningsnämnden

Remissvar gällande handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsalas och Östhammars kommuner, d nr RÄN-2012-0165

Nämnden för hälsa och omsorg, NHO, har tagit del av förslag till handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner och har följande synpunkter att anföra.

Nämnden ser handlingsprogrammet som mycket angeläget för att svara upp mot gällande lagstiftning och att uppnå de nationella målen att åstadkomma en effektiv räddningstjänst där insatser kan genomföras inom godtagbar tid.

NHO har för egen del 2012-08-23 fastställt ett handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor med målsättning att ett genomtänkt förebyggande arbete ska leda till förmåga att hantera störningar och allvarliga händelser av olika slag så att skador på människor, miljö, egendom och samhällsviktiga funktioner inom nämndens ansvarsområde minimeras.

Nämnden vill utifrån sin verksamhet peka på risken för störningar i samhällsviktiga funktioner. Utvecklingen inom vård och omsorg innebär bl a att alltmer avancerad teknisk apparatur behöver användas. Inom nämndens verksamheter är det därför av yttersta vikt att elförsörjning och teleförbindelser fungerar i alla lägen.

När det gäller brandsäkerhet gäller generellt för nämndens verksamheter att personer med någon form av funktionsnedsättning kan ha svårigheter att förflytta sig själva och dessutom ha svårigheter att adekvat tolka sinnesintryck såsom brandlukt, rök eller larmsignaler. Viktigt för nämndens verksamheter är därför såväl förebyggande insatser och, i händelse av olycka, korta insatstider.

Ledningskontoret
Katastrof- och beredskapsenheten
Stefan Lindh
Tfn 018-6116054
E-post: stefan.lindh@lul.se

Räddningstjänsten Uppsala

Remissvar - Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsalas och Östhammars kommuner (dnr Rän 2012-0165)

Uppsala Län, som består av 8 kommuner, är det geografiska område inom vilket Landstinget i Uppsala län verkar. Räddningstjänsten Uppsala verkar i tre av länets kommuner Tierp, Uppsala och Östhammar.

För landstinget är det mycket angeläget att ha en god och aktiv samverkan inom området Skydd mot olyckor. Vid en genomläsning av det handlingsprogram som Räddningstjänsten Uppsala har arbetat fram ser vi under *Kapitlet Samverkan* att samverkan med Landstinget i Uppsala Län inte finns omnämnt. Som en markering av vikten av att ha en god och aktiv samverkan under programperioden 2013-2015 föreslår landstinget därför ett omnämnande av samverkan med landstinget i det kapitlet. Exempel på sådan samverkan är gemensamma utbildningar och samverkansövningar där räddningstjänst och landsting samövar sina resurser för en effektiv hantering av olyckor i dessa länsdelar.

Landstinget förstår att de förbundsstadgar som reglerar förbundets verksamhet ger vissa ramar för vilka uppgifter som kan anses ingå i förbundets uppdrag. Det till trots är det viktigt att markera betydelsen av en god samverkan även med berörda landsting.

I övrigt har landstinget inget att invända mot innehållet i Räddningstjänsten Uppsalas handlingsprogram.

För Landstinget i Uppsala Län

Erik Weiman
Landstingsstyrelsens ordförande

Kerstin Westholm
Landstingsdirektör

Landstingets ledningskontor

Slottsgränd 2A | Box 602 | 751 25 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | org nr 232100-0024

www.lul.se

Dnr CK 2012-0294

§ 167

Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsalas och Östhammars kommun – remissvar till Uppsala kommun**Beslut**

Landstingsstyrelsen beslutar att avge följande remissvar till Uppsala kommun:

Bilaga § 167**Ärendet**

Uppsala Län, som består av 8 kommuner, är det geografiska område inom vilket Landstinget i Uppsala län verkar. Räddningstjänsten Uppsala verkar i tre av länets kommuner Tierp, Uppsala och Östhammar. Landstinget förstår att de förbundsstadgar som reglerar förbundets verksamhet ger vissa ramar för vilka uppgifter som kan anses ingå i förbundets uppdrag. Det till trots är det viktigt att markera betydelsen av en god samverkan även med berörda landsting. I övrigt har Landstinget i Uppsala län inget att invända mot innehållet i Uppsala Brandförsvars handlingsprogram.

Landstingsdirektören föreslår landstingsstyrelsen besluta enligt ovanstående förslag.

Yrkanden

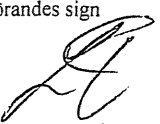
Ordförande Erik Weiman (M) yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Landstingsstyrelsen beslutar i enlighet med landstingsdirektörens förslag.

Delges

Uppsala kommun

Exp. 2012-
Sign.

Ordförandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
		

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
ENKÖPING-HÅBO

2012-09-28 Dnr:399/12

Roland Reuterwall
E-post: roland.reuterwall@rtjeh.se
Tfn: 0171-62 56 01

ANKOM

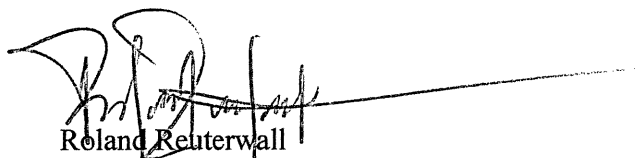
2012 -10- 02

UPPSALA LÄN
BRANDFÖRSÄKRARET

Remiss – Handlingsprogram för Uppsala, Tierp och Östhammars kommuner.

Förbundet har inga synpunkter på programmet som bedöms vara väl avvägs till sina olika delar.

För tydlighetens skull bör dock Räddningstjänsten Enköping – Håbo vara beskriven som en samverkande part i Central samverkan i länet liksom Heby och Älvkarleby.

Roland Reuterwall
Förbundschef

Postadress:
Västra Ringgatan 6
745 31 ENKÖPING

Telefon:
0171-62 56 00

Telefax:
0171-378 23

Organisationsnummer:
222000-2410

Postgiro:
32850-0

www.rtjeh.se

ANKOM

2012 -10- 02

UPPSALA LÄN
BRANDFÖRSVARET

Anders Ahlström
Uppsala brandförsvär
Uppsala kommun, Brandförsvaret
753 75 Uppsala

Sollentuna den 14 september 2012

Diariennr: 2012-84

Remissvar – handlingsprogram, Uppsala brandförsvär

Brandkåren Attunda har tagit del av remiss avseende nytt handlingsprogram LSO 2013-2015 för räddningstjänst och förebyggande verksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammar kommun Dnr RÄN 2012-0165.

Vi har inga synpunkter på föreslaget handlingsprogram utan ser fram emot utvecklad samverkan i syfte att höja mervärdet för kommuninnevånarna.

Anm. På sid 24 saknas Brandkåren Attunda i listan över samverkansparter inom CeSam.

Med vänliga hälsningar

Sten Andersson
Vice brandchef
Brandkåren Attunda

Handläggare
Holm Kjell

Datum
2012-09-26

Diarienummer
ALN-2012-0171.00

Räddningsnämnden

Remissvar gällande handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsalas och Östhammars kommuner, dnr RÄN-2012-0165

Äldrenämnden har tagit del av förslag till handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner och har följande synpunkter att anföra.

Nämnden ser handlingsprogrammet som mycket angeläget för att svara upp mot gällande lagstiftning och att uppnå de nationella målen att åstadkomma en effektiv räddningstjänst där insatser kan genomföras inom godtagbar tid.

Äldrenämnden har för egen del 2012-08-30 fastställt ett handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor med målsättning att ett genomtänkt förebyggande arbete ska leda till förmåga att hantera störningar och allvarliga händelser av olika slag så att skador på människor, miljö, egendom och samhällsviktiga funktioner inom nämndens ansvarsområde minimeras.

Nämnden vill utifrån sin verksamhet peka på risken för störningar i samhällsviktiga funktioner. Utvecklingen inom vård och omsorg innebär bl a att alltmer avancerad teknisk apparatur behöver användas. Inom nämndens verksamheter är det därför av yttersta vikt att elförsörjning och teleförbindelser fungerar i alla lägen.

När det gäller brandsäkerhet gäller generellt för nämndens verksamheter i såväl öppna insatser som hemvård och vård- och omsorgsboende att äldre personer kan ha svårigheter att förflytta sig själva och dessutom ha svårigheter att adekvat tolka sinnesintryck såsom brandlukt, rök eller larmsignaler. Viktigt för nämndens verksamheter är därför såväl förebyggande insatser och, i händelse av olycka, korta insatstider.

Handläggare
Bo Liljestrand

Datum
2012-09-25

Diarienummer
2012/30098-1
Ink 2012-10-03
Utg
Räddningsnämnden RÄN-2012-0165

ANKOM
2012-10-03
UPPSALA KOMMUN
BRANDFÖRSVARET

Handlingsprogram för räddningstjänst för Tierp, Uppsala och Östhammars kommun.

Remiss från Räddningsnämnden RÄN 2012-0165

Plan- och byggnadsnämnden har inga synpunkter på förslaget till ett gemensamt handlingsprogram för räddningstjänsten.

Enligt delegation för plan- och byggnadsnämnden

Liv Hahne
Ordförande

JK
7F

NORRTÄLJE KOMMUN

Räddningstjänsten Norrtälje kommun

Vårt diarienummer 2012-1367.171

UPPSALA KOMMUN
Ink 2012-10-03
Utg Rån 2013-0165
Per

Uppsala Kommun, Brandförsvaret
Anders Ahlström

753 75 Uppsala

ANKOM
2012-10-03
UPPSALA KOMMUN
BRANDFÖRSVARET

Norrtälje den 30 september 2012

Remissvar – handlingsprogram, Uppsala brandförsvaret

Norrtälje kommun Räddningstjänsten har tagit del av remiss avseende nytt handlingsprogram LSO 2013-2015 för räddningstjänst och förebyggande verksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammar kommun med ert Dnr RÅN 2012-0165.

Vi har inga synpunkter på föreslaget handlingsprogram utan ser fram emot utvecklad samverkan i syfte att höja mervärdet för kommuninnevånarna.

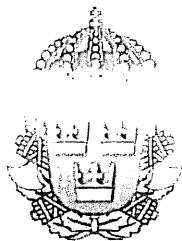
Med vänliga hälsningar

RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Christer Bergh
Stf. Räddningschef

Postadress	Besöksadress	Telefon vx	Telefax	Postgiro	Bankgiro
Box 802	Baldersgatan 27 J	0176-710 00	0176-71660	3 20 65 5	451-7694
761 28 NORRTÄLJE					
Internet: www.norrtalje.se			E-post: raddningstjansten@norrtalje.se		

AK
AF

Uppsala län
Staben Verksamhetsstöd

Datum:

Meddelande nr:

Handläggare:

Ertidsersis
RÄN-2012-0165

Uppsala kommun
Brandförsvaret
735 75 Uppsala

**Remiss – Handlingsprogram för räddningstjänst
och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala
och Östhammars kommuner**

Polismyndigheten har inga synpunkter på handlingsprogrammet.

Benny Bengtsson

Bitr. chef Staben Verksamhetsstöd

SJÖFARTSVERKET

Sjö- och flygräddningscentralen

Handläggare, direkttelefon

Peter Hellberg, 010 478 4751

REMISSVAR HANDLINGSPLAN FÖR RTJ
TIERPS, UPPSALA OCH ÖSTHAMMARS
KOMMUNER

1 (1)

Datum
2012-09-17

1103-12-03009

Ert datum

Dnr: RÄN 2012-0165

Rtj Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner
Uppsala kommun
Brandförsvaret
735 75 Uppsala

**Samråd, handlingsprogram enligt lagen om skydd mot
olyckor – Rtj Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner**

Sjöfartsverkets synpunkter

Sjöfartsverket har inga synpunkter på handlingsprogrammen som berör
Räddningstjänsten Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner.

Peter Hellberg

Kopia till:
Räddningsenheten

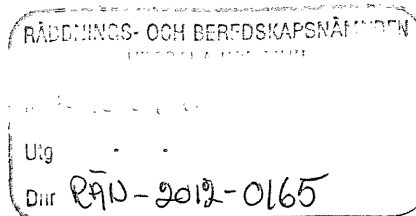

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SALA-HEBY
Bo Söderlund

ANKOM

2012 -09- 11

UPPSALA KOMMUN
BRANDFÖRSVARET

1 (1)
2012-09-06
DNR. 2012.51 R-00

Uppsala kommun
Brandförsvaret
73575 Uppsala

Svar på remiss om handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner, dnr. RÄN-2012-0165.

Remissförslaget är ett mycket bra dokument. Det är strukturellt utformat med en bra tydlighet och bra beskrivningar. Vår samverkanspunkt avseende avtalet i Vittingeområdet i östra Heby kommun finns med.

Beskrivningen av insatsförmågan är däremot otydligare men det framgår att denna är föremål för översyn. Den 6 september fick vi inbjudan till ett möte där detta skall diskuteras även med andra berörda räddningstjänster. Detta förtydligar nuvarande skrivning i handlingsprogrammet.

Från Räddningstjänsten Sala Heby finns således ingen erinran mot förslaget.

Med vänlig hälsning

Bo Söderlund

räddningschef

cc: AF
AH

Wiktorsson Solweig

Från: Petterson Hans [Hans.Petterson@msb.se]

Skickat: den 5 september 2012 11:32

Till: Brandförsvaret

Ämne: Förvarning: remiss av handlingsprogram LSO, Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

Förvarning: remiss av handlingsprogram LSO, Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

=====
Ert dnr: 2012-0165

Ert datum: 2012-08-23

MSB dnr: 2012-4383

MSB har mottagit er förvarning om kommande remiss.

Av formella skäl avstår MSB från att yttra sig över remisser avseende handlingsprogram enligt LSO.

Med vänlig hälsning,

Hans Petterson

Hans Petterson
Handläggare

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Tillsynsenheten
651 81 KARLSTAD
Växel: 0771-240 240
Telefon: 010-240 52 66
Mobil: 0725-416 688
Fax: 010-240 56 00

Epost: hans.petterson@msb.se
Webbplats: www.msb.se

2012-09-06

Handläggare
Holm Kjell

Datum
2012-07-19

Diarienummer
ALN-2012-0157.01

Äldrenämndens handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor

Risker för att något oväntat ska hända har alltid funnits. En oväntad händelse kan påverka våra dagliga rutiner och vårt livsmönster på olika sätt, vare sig vi vill det eller inte. Ofta är vi inte medvetna om de risker vi utsätts för förrän de övergått från att vara en *sannolik* oönskad händelse till en *verklig* händelse. En verklig oönskad händelse kan påverka enskilda personers hälsa, miljön, välfärden eller verksamheter inom äldrenämndens ansvar.

Enligt lag om skydd mot olyckor ska kommunen ha aktuella riskanalyser och handlingsprogram för olycksförebyggande verksamhet och för räddningstjänst. Äldrenämnden tar fram sin del i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor. Nämnden identifierar de risker som finns inom sitt ansvarsområde. Dessa kan vara olika scenarier för äldreomsorgen som helhet, beröra olika verksamheter, enskilda objekt eller personer. I avtal med utförare av äldreomsorg regleras utförarens skyldigheter med anledning av lag om skydd mot olyckor samt lag om åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid.

I lagen om skydd mot olyckor finns två nationella mål. Ett av målen är att bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Det andra är att räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

Uppsala kommuns övergripande mål inom säkerhetsområdet är att alla människor ska ha en trygg och säker miljö. Barn, ungdomar och äldre, liksom oersättliga värden ska särskilt beaktas. Människor ska känna att de själva kan hantera risker och i hög grad verka för sin egen säkerhet. Kommunens övergripande mål ska nås genom samverkan mellan förvaltningar, näringsliv, organisationer och andra myndigheter. En ansvarsprincip gäller, vilket innebär att

den som har ansvar för en verksamhet också har detta ansvar i samband med en olycka eller vid en krissituation.

Äldrenämndens mål för säkerhetsarbetet

Äldrenämndens mål inom säkerhetsarbetet är ett genomtänkt förebyggande arbete ska leda till förmåga att hantera störningar och allvarliga händelser av olika slag så att skador på människor, miljö, egendom och samhällsviktiga funktioner inom nämndens ansvarsområde minimeras.

Risikanalys för nämndens ansvarsområde

Äldreomsorgen utgör en stor del av Uppsala kommuns verksamhet. Äldrenämnden tecknar avtal med vård och bildning och externa producenter inom tre huvudområden:

- Öppna insatser, t ex träffpunkter, lunchrestauranger, anhörig- och närståendestöd samt stöd till den ideella sektorn.
- Stödinsatser i hemmet, t ex hemvård, rehabilitering, dagverksamhet och korttidsvård.
- Vård- och omsorgsboende.

I riskanalysarbetet bör följande beaktas under respektive verksamhetsområde. Av bilagan ”äldrenämndens identifiering och karaktärisering av risker framgår en komplett förteckning utifrån genomförd inventering.

Öppna insatser

Det är viktigt med säkra, väl kända rutiner vad gäller brandsäkerhet i träffpunkter och lunchrestauranger samt att personal har utbildning inom området.

Inom vissa öppna verksamheter serveras ibland enklare smårätter. Utifrån att lokalerna i normalfallet inte har godkända kök bör livsmedelshygienrisker analyseras.

Stöd i hemmet

De flesta fallolyckor bland äldre sker i det egna hemmet. Enkla åtgärder kan avsevärt minska fallrisken. Exempel på detta är en genomgång av risker i hemmiljön.

I takt med att hemvården utvecklas bor allt fler äldre kvar hemma också med omfattande omvårdnadsbehov. Allt fler har också avancerad teknisk apparatur, t ex för syrgas och dialys i hemmet. Elförsörjningen är en kritisk punkt som behöver bevakas i riskanalysarbetet. Även trygghetslarm är ett exempel på en teknisk lösning som måste fungera även i samband med ström- eller teleavbrott.

Det brandskyddsprojekt som äldrenämnden bedrivit i samarbete med brandförsvaret har bl a pekat på att många personer i ordinärt boende inte kan förflytta sig själva för evakuering i samband med brand och som dessutom kan ha svårigheter att adekvat tolka sinnesintryck såsom brandlukt, rök eller larmsignaler.

Vård- och omsorgsboende

Det är av yttersta vikt att strömförsörjningen och teleförbindelser fungerar i alla lägen. Utvecklingen innebär att personer med allt större omvårdnadsbehov finns på vård- och omsorgsboenden och därmed alltmer avancerad teknisk apparatur.

Vad gäller brandsäkerhetsfrågor är det viktigt med säkra, väl kända rutiner och att personalen har utbildning inom området.

Rutiner och ansvarsförhållanden inom livsmedelshygien är en viktig fråga.

Beredskap och planering för eventuell utrymning måste utgå från det faktum att de flesta av de boende på vård- och omsorgsboenden har rörelsehinder av olika slag.

Uppföljning

Ett strukturerat och kontinuerligt arbete med att göra risk- och sårbarhetsanalyser är nödvändigt för att kunna minimera risker och sårbarheter. Uppföljning och att dra slutsatser av inträffade händelser eller incidenter är en förutsättning för att kunna identifiera nödvändiga förbättringsåtgärder. Här krävs en ständig uppdatering kring omvärld, trender och nya fakta med relevans för säkerhetsarbetet.

Uppföljning behöver ske på olika nivåer. Grunden för äldrenämndens uppföljningsarbete är de avtalsuppföljningar som genomförs hos kontrakterade utförare. Analys sker bl a av den avvikelserapportering som verksamheterna är skyldiga att genomföra samt efterlevnaden av bestämmelser enligt lag om skydd mot olyckor respektive lag om åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid.

Exempel på ytterligare aktiviteter är analysarbete i form av olycksundersökningar, olycksfalls- och skadestatistik samt övningsuppföljningar.

Återrapportering till kommunstyrelsen sker i samband med årsberättelse eller då det begärs.

Bilaga

Äldrenämndens identifiering och karaktärisering av risker

Identifiering och Karaktärisering av Risk, nämnden för hälsa och omsorg

Objekt / Plats	Skadehändelse	Möjliga orsaker	Konsekvenser	Riskvärde Sannolik- het	Rekommenderade åtgärder
Bostad med särskild service, Hem för vård eller boende	Brand	rökning, kvarglömt ljus, elfel	möjliga rök- eller brännskador, ev dödsfall	stor	brandvarnare, brandlarm, brandskyddsutbildning
	Teleavbrott	yttre orsak	kommunikationsproblem	trolig	tillgång till mobiler, eventuellt med olika operatörer
	Elavbrott	yttre orsak	kyla, svårt med mat, utslagning av livsuppehållande apparatur	trolig	anslutningsmöjlighet till reservel
	Oväder	yttre orsak	svårigheter att ta sig till arbetet	trolig	Information via media
	Hot och våld		personskada, skada på egendom	trolig	utbildning, information
Ordinärt boende	Fallolyckor	medicinpåverkan, lösa sladdar, mattkanter, halt utomhus	frakturer och andra skador, ev dödsfall	mkt stor	skyddsronnd, läkemedelsgenomgångar
	Brand	rökning, kvarglömt ljus, elfel	möjliga rök- eller brännskador, ev. dödsfall	stor	yttre halkbekämpning brandvarnare, brandlarm, checklista brandskyddsutbildning
	Teleavbrott	yttre orsak	kommunikationsproblem, utslagna trygghetslarm	trolig	tillgång till mobiler, eventuellt med olika operatörer
	Elavbrott	yttre orsak	kyla, svårt med mat, utslagning av livsuppehållande apparatur	trolig	uppsamlingslokal med reservel
	Oväder	yttre orsak	svårighet att nå kund, svårt för personal att ta sig till jobbet	trolig	informera genom media
Öppna insatser	Hot och våld		personskada, skada på egendom	trolig	utbildning, information
	Fallolyckor	medicinpåverkan, lösa sladdar, mattkanter, halt utomhus	frakturer och andra skador, ev. dödsfall	mkt stor	skyddsronnd i bostaden, läkemedelsgenomgår
	Brand	rökning, kvarglömt ljus, elfel	möjliga rök- eller brännskador, ev dödsfall	stor	yttre halkbekämpning brandvarnare, brandlarm, checklista brandskyddsutbildning
	Elavbrott	yttre orsak	kyla	trolig	avbryta verksamheten för dagen
	Hot och våld		personskada, skada på egendom	trolig	utbildning, information
	Fallolyckor	medicinpåverkan, lösa sladdar,	frakturer och andra skador,	mkt stor	fallprevention i verksamhetslokaler

HVK*	Brand i arkiv	mattkanter, halt utomhus	ev. dödsfall handlingar och personakter för- intat, tidskrävande återskapning	liten	yttre halkbekämpning brandsäkra skåp enligt norm, brandvarnare
	Teleavbrott	yttre orsak	kommunikationssvårigheter	trolig	använda olika mobiloperatörer
	Elavbrott	yttre orsak	datasystem slås ut, problem med automatiska dörrar o larm	trolig	
	Hot och våld		personskada, skada på egendom	trolig	
	datorstopp	elavbrott, uppgraderingar	går ej att arbeta databaserat	mkt stor	

* Kontoret för hälsa vård och omsorg

Handläggare
Holm KjellDatum
2012-07-19Diarienummer
NHO-2012-0133.01

FÖRSLAG

Handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor, nämnden för hälsa och omsorg (NHO)

Risker för att något oväntat ska hända har alltid funnits. En oväntad händelse kan påverka våra dagliga rutiner och vårt livsmönster på olika sätt, vare sig vi vill det eller inte. Ofta är vi inte medvetna om de risker vi utsätts för förrän de övergått från att vara en *sannolik* önskad händelse till en *verklig* händelse. En verklig önskad händelse kan påverka enskilda personers hälsa, miljön, välfärden eller verksamheter inom NHO:s ansvar.

Enligt lag om skydd mot olyckor ska kommunen ha aktuella riskanalyser och handlingsprogram för olycksförebyggande verksamhet och för räddningstjänst. NHO tar fram sin del i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor. Nämnden identifierar de risker som finns inom sitt ansvarsområde. Dessa kan vara olika scenarier för nämndens ansvarsområde som helhet, beröra olika verksamheter, enskilda objekt eller personer. I avtal med utförare regleras utförarens skyldigheter med anledning av lag om skydd mot olyckor samt lag om åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid.

I lagen om skydd mot olyckor finns två nationella mål. Ett av målen är att bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Det andra är att räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

Uppsala kommuns övergripande mål inom säkerhetsområdet är att alla människor ska ha en trygg och säker miljö. Barn, ungdomar och äldre, liksom oersättliga värden ska särskilt beaktas. Människor ska känna att de själva kan hantera risker och i hög grad verka för sin egen säkerhet. Kommunens övergripande mål ska nås genom samverkan mellan förvaltningar, näringsliv, organisationer och andra myndigheter. En ansvarsprincip gäller, vilket innebär att

den som har ansvar för en verksamhet också har detta ansvar i samband med en olycka eller vid en krissituation.

NHO:s mål för säkerhetsarbetet

NHO:s mål för säkerhetsarbetet är att ett genomtänkt förebyggande arbete ska leda till förmåga att hantera störningar och allvarliga händelser av olika slag så att skador på människor, miljö, egendom och samhällsviktiga funktioner inom nämndens ansvarsområde minimeras.

Riskanalys för nämndens ansvarsområde

NHO:s verksamhet utgör en stor del av Uppsala kommuns samlade verksamhet. Nämnden tecknar avtal med vård och bildning och externa producenter inom tre huvudområden:

- Öppna insatser, t ex träffpunkter, anhörig- och närståendestöd samt stöd till den ideella sektorn.
- Stödsatser i hemmet, t ex hemvård, boendestöd, rehabilitering, personlig assistans jml LSS/LASS och korttidsvård.
- Bostad med särskild service och hem för vård eller boende.

I riskanalysarbetet bör följande beaktas under respektive verksamhetsområde. Av bilagan ”NHO:s identifiering och karaktärisering av risker framgår en komplett förteckning utifrån genomförd inventering.

Öppna insatser Viktigt med säkra, väl kända rutiner vad gäller brandsäkerhet i berörda verksamheter samt att personal har utbildning inom området.

Inom vissa öppna verksamheter serveras ibland enklare smårätter. Utifrån att lokalerna i normalfallet inte har godkända kök bör livsmedelshygienrisker analyseras.

Stöd i hemmet De flesta fallolyckor sker i det egna hemmet. Enkla åtgärder kan avsevärt minska fallrisken. Exempel på detta är en genomgång av risker i hemmiljön.

I takt med att hemvården utvecklas bor allt fler personer kvar hemma också med omfattande omvårdnadsbehov. Allt fler har också avancerad teknisk apparatur, t ex för syrgas och dialys i hemmet. Elförsörjningen är en kritisk punkt som behöver bevakas i riskanalysarbetet. Trygghetslarm är ett exempel på en teknisk lösning som måste fungera även i samband med ström- eller teleavbrott.

Det brandskyddsprojekt som äldre-nämnden bedrivit i samarbete med brandförsvaret har bl a pekat på att många personer i ordinärt boende inte kan förflytta sig själva för evakuering i samband med brand och som dessutom kan ha svårigheter att adekvat tolka sinnesintryck såsom brandlukt, rök eller larmsignaler.

För att undvika/förebygga hot- och våldssituationer är det viktigt att personalen är väl utbildad och kan identifiera olika risksituationer samt behålla lugnet när en hotfull situation uppstår.

Bostad med särskild service och hem för vård eller boende

Det är av yttersta vikt att strömförsörjningen och teleförbindelser fungerar i alla lägen.

För att undvika att hot- och våldssituationer uppstår är det viktigt att personalen är väl utbildad och kan identifiera olika risksituationer samt behålla lugnet när en hotfull situation uppstår.

Vad gäller brandsäkerhetsfrågor är det viktigt med säkra, väl kända rutiner och att personalen har utbildning inom området. Beredskap och planering för eventuell utrymning måste utgå från det faktum att flera av de boende kan ha rörelsehinder av olika slag.

Uppföljning

Ett strukturerat och kontinuerligt arbete med att göra risk- och sårbarhetsanalyser är nödvändigt för att kunna minimera risker och sårbarheter. Uppföljning och att dra slutsatser av inträffade händelser eller incidenter är en förutsättning för att kunna identifiera nödvändiga förbättringsåtgärder. Här krävs en ständig uppdatering kring omvärld, trender och nya fakta med relevans för säkerhetsarbetet.

Uppföljning behöver ske på olika nivåer. Grunden för NHO:s uppföljningsarbete är de avtalsuppföljningar som genomförs hos kontrakterade utförare. Analys sker bl a av den avvikelserapportering som verksamheterna är skyldiga att genomföra samt efterlevnaden av bestämmelser enligt lag om skydd mot olyckor respektive lag om åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid.

Exempel på ytterligare aktiviteter är analysarbete i form av olycksundersökningar, olycksfalls- och skadestatistik samt övningsuppföljningar.

Återrapportering till kommunstyrelsen sker i samband med årsberättelse eller då det begärs.

Bilaga

NHO:s identifiering och karaktärisering av risker

Identifiering och karaktärisering av risk, äldre- och funktionsnäringsnämnden

Objekt / Plats	Skadehändelse	Möjliga orsaker	Konsekvenser	Riskvärde Sannolik- het	Rekommenderade åtgärder
Vårdboende	Brand	rökning, kvarglömt ljus, elfel	möjliga rök- eller brännskador, ev dödsfall	stor	brandvarnare, brandlarm,
	Teleavbrott	yttre orsak	kommunikationsproblem	trolig	brandskyddsutbildning
	Elavbrott	yttre orsak	kyla, svårt med mat, utslagning av livsuppehållande apparatur	trolig	tillgång till mobiler, eventuellt med olika operatörer
	Oväder	yttre orsak	svårigheter att ta sig till arbetet	trolig	anslutningsmöjlighet till reservel
	Förgiftning/smitta	bristande livsmedels- eller handhygien	sjukdom bland boende och personal	trolig	Information via media
	Fallolyckor	medicinpåverkan, lösa sladdar, mattkanter, halt utomhus	frakturer och andra skador, ev. dödsfall	trolig	hygienutbildning, vaccinering
Ordinärt boende	Brand	rökning, kvarglömt ljus, elfel	möjliga rök- eller brännskador,	mkt stor	fallprevention, läkemedelsgenomgångar, yttre halkbekämpning
	Teleavbrott	yttre orsak	kommunikationsproblem,	stor	brandvarnare, brandlarm, checklista
	Elavbrott	yttre orsak	utslagna trygghetslarm	trolig	brandskyddsutbildning
	Oväder	yttre orsak	kyla, svårt med mat, utslagning av livsuppehållande apparatur	trolig	tillgång till mobiler, eventuellt med olika operatörer
	Förgiftning/smitta	bristande livsmedels- eller handhygien	svårighet att nå kund, svårt för personal att ta sig till jobbet	trolig	uppsamlingslokal med reservel
	Fallolyckor	medicinpåverkan, lösa sladdar,	sjukdom bland kunder och personal	trolig	informera genom media
Öppna insatser	Brand	rökning, kvarglömt ljus, elfel	frakturer och andra skador, ev. dödsfall	trolig	hygienutbildning, vaccinering
	Elavbrott	yttre orsak	möjliga rök- eller brännskador, ev dödsfall	mkt stor	fallprevention, läkemedelsgenomgångar, yttre halkbekämpning
	Förgiftning/smitta	bristande livsmedels- eller handhygien	kyla	stor	brandvarnare, brandlarm, checklista
	Fallolyckor	medicinpåverkan, lösa sladdar,	sjukdom bland kunder och personal	trolig	brandskyddsutbildning
			frakturer och andra skador,	trolig	avbryta verksamheten för dagen
				trolig	hygienutbildning, enbart enklare kost- hantering, ingen matlagning

HVK*	Brand i arkiv		ev. dödsfall handlingar och personakter för- intas, tidskrävande återskapning	liten	yttre halkbekämpning brandsäkra skåp enligt norm, brandvarnare
	Teleavbrott	yttre orsak	kommunikationssvårigheter	trolig	använda olika mobiloperatörer
	Elavbrott	yttre orsak	datasystem slås ut, problem med automatiska dörrar o larm	trolig	
	datorstopp	elavbrott, uppgraderingar	går ej att arbeta databaserat	mkt stor	

* Kontoret för hälsa vård och omsorg

Handläggare
Sven Jonsson
Fia Söderberg

Datum
2012-09-20

Diarienummer

Kommunstyrelsen

Kulturnämndens handlingsprogram 2012-2015 enligt lagen om skydd mot olyckor(SFS 2003:778)

Kulturkontoret och stadsarkivet har identifierat de största riskerna i kulturnämndens verksamheter enligt lagen om skydd mot olyckor. Riskerna för kulturkontoret och stadsarkivet framgår av tabellerna nedan.

Kulturnämnden har dessutom, liksom kommunens övriga nämnder, styrelser och bolag ett gemensamt ansvar att skydda:

- Kulturhistoriska byggnader och miljöer
- Uppsala kommuns konstsamling som är utplacerad inom olika verksamheter
- Arkivalier

Analys av sannolikhet och konsekvens

Analys av sannolikhet och konsekvens av risker ska ske utifrån de allvarligaste riskerna inom nämndens verksamhetsområden. Fokus i analysen ska ligga på hur händelserna påverkar faktorerna liv och hälsa (**H**), miljö (**M**), egendom (**E**) samt trovärdighet (**T**). Graderingen av riskerna framgår av matrisen (Tabell över scenarion, riskvärdering, åtgärder mm 2012). De viktigaste identifierade riskerna framgår av förslaget till handlingsplan för kulturnämnden enligt lagen om skydd mot olyckor.

1. Mål

Målen för säkerheten under mandatperioden är att så långt som möjligt minska de ovan beskrivna riskerna. Detta ska ske genom de beskrivna åtgärderna nedan.

2. Åtgärder

Åtgärder för att minska skadorna eller eliminera riskerna ska beskrivas på kort och lång sikt, samt om de kan åtgärdas med egen åtgärd eller i samverkan med annan. Behoven av övergripande hantering ska också beskrivas i tillämpliga fall.

2.1 Åtgärder hos Kulturkontoret

Allmän kommentar

Eftersom kulturkontoret nyligen flyttat till nya lokaler på Stationsgatan 12, Lokföraren, tillsammans med andra kommunala uppdragskontor, är det av största vikt att samordna och kommunicera frågor om säkerhet med de andra kontoren i byggnaden. En gemensam och förankrad syn på åtgärder för att minska riskerna behövs. Nyanställda, vikarier och praktikanter ska få information om rutiner för att minska riskerna.

Inbrott och stöld

- Gemensamma förebyggande åtgärder i samverkan med andra kontor i Lokföraren
- Upprätthålla säkerhetstänkandet angående inpassering, lås- och larmrutiner, värdesaker, mm i samverkan med andra kontor i Lokföraren.

Brand

- Översyn av brandskydd och risker tillsammans med andra uppdragskontor i Lokföraren.

Hot och våld

- Löpande kommunikation om händelser och förebyggande av händelser med övriga kontor.
- Årlig genomgång med övriga kontor i Lokföraren om rutiner kring händelser av hot och våld.

Olyckor, brand, personskada vid kulturevenemang

- Vid bidragsgivning till arrangörer ska kontoret informera om vikten av att förebygga olyckor. Arrangören ska ta ansvar för att säkerställa utrymningsvägar och utse kontaktperson med ansvar för information till räddningstjänst och till kulturkontorets kontaktperson vid eventuella händelser.

2.2 Åtgärder hos Stadsarkivet

Inbrott och stöld

- Årlig säkerhetsanalys av skalskyddet.
- Löpande upprätthålla säkerhetstänkandet angående inpassering, lås- och larmrutiner, fönster, värdesaker etc

Vattenskada

- Löpande uppsikt över lokalerna
- Rutiner för skydd av lokaler och arkivhandlingar vid vatteninträngning är under framtagande

Brand

- Översyn över elsäkerhet i samband med årlig skydds rond
- Endast behöriga hantverkare får utföra elarbeten och heta arbeten

Hot och våld

- Årlig repetition av stadsarkivets handlingsplan vid händelse av hot och våld, stadsarkivets checklista vid telefonhot, och repetition av krisgruppens arbetsuppgifter

3. Uppföljning

Uppföljning av handlingsprogrammet ska ske genom löpande rapporter till nämnden. Rapporterna ska ta upp inträffade händelser eller typer av händelser, samt vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att minska risken för att händelsen upprepas. I möjligaste mån ska rapporten vara fördelad på åtgärder på kort sikt, lång sikt, egen åtgärd, egen åtgärd i samverkan med annan, samt behov av övergripande hantering.

Kulturnämnden

Eva Edwardsson
Ordförande

Ingela Åberg
Nämndsekreterare

Tabell över scenarion, riskvärdering, åtgärder mm – Uppsala stadsarkiv (USA) och kulturkontoret (KTK)

Objekt / Plats	Skadehändelse	Möjliga orsaker	Konsekvenser	Vidtagna åtgärder	Riskvärdering		Rekommenderade åtgärder	Ansv/Tid
					Slh	Kons H, M, E, T		
USA	Inbrott och stöld	Exponerade värdesaker och arkivhandlingar	Förlust av egendom, information	Rutiner och skalskydd finns	3	1/ 1/ 1/ 2	Upprätthålla rutiner	Stadsarkivarie
USA	Vattenskada	Ledningsskador, byggnadsskador, höga flöden	Förlust av egendom, information	Rutiner under utarbetande	2	1/ 1/ 2/ 2	Beredskapsplan kompletteras	Stadsarkivarie
USA	Brand	Elfel, heta arbeten, närliggande brand	Förlust av egendom, information	Beredskapsplan finns	2	2/ 2/ 3/ 3	Regelbundna övningar, upprätthålla kunskap	Stadsarkivarie
USA	Hot och våld	Våldsamma eller hotfulla besökare, hotfulla kontakter	Personskada, psykiska besvär	Beredskapsplan finns	3	2/ 1/ 1/ 1	Upprätthålla kunskap	Stadsarkivarie
KTK	Inbrott och stöld	Exponerade värdesaker, datorer	Förlust av egendom	Rutiner finns	2	1/ 1/ 1/ 2	Upprätthålla rutiner	Kulturdirektör
KTK	Brand	Nybyggnation, elfel, arbeten, brand på andra företag i huset	Förlust av egendom, personskada	Gemensamma rutiner finns i Lokföraren	3	1/ 2/ 3/ 2	Utveckla, förankra och kommunicera rutiner	Kulturdirektör
KTK	Hot och våld	Besökare som inte är behörig blir våldsam	Personskada	Gemensamma rutiner finns i Lokföraren	3	2/ 1/ 1/ 1	Utveckla, förankra och kommunicera rutiner	Kulturdirektör
KTK	Olyckor, brand, personskada vid kulturevenemang	Brand, olyckor, tillbud	Personskador Materiella skador	Rutiner finns	2	3/ 2/ 3/ 3	Upprätthålla rutiner	Kulturdirektör

Graderingsmall för riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor

Konsekvens- grad	1	2	3	4	5
Sannolikhet	Mkt liten <1 ggr/100år	Liten 1 ggr/10-100år	Trolig 1 ggr/1-10år	Stor 2-10 ggr/år	Mkt stor >10 ggr/år
Liv & Hälsa	Små Övergående skada, lindriga obehag	Lindriga Enstaka skada, varaktiga obehag	Stora Enstaka svårt skadade/död, svåra obehag	Mkt stora Enstaka döda 10-t skadade	Katastrofala Flera dödsfall, flera svårt skadade
Miljö	Små Ingen sanering, ingen utbredning	Lindriga Enkel sanering, liten utbredning	Stora Enkel sanering, stor utbredning	Mkt stora Svår sanering, liten utbredning	Katastrofala Svår sanering, stor utbredning
Egendom	Små <0,2 milj sek	Lindriga 0,2-2 milj sek	Stora 2-20 milj sek	Mkt stora 20-200 milj sek	Katastrofala >200 milj sek
Förlust i trovärdighet	Liten	Lindrig	Stor	Mkt stor	Katastrofal

§ 139

Kulturnämndens handlingsprogram 2012-2015 enligt lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778)

Beslut

att anta kulturnämndens handlingsprogram 2012-2015 enligt lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778), samt

att överlämna upprättat handlingsprogram till kommunstyrelsen.

Ärendet

I ärendet föreligger kulturkontorets och stadsarkivets förslag till beslut 2012-08-13.

Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) syftar till att bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. I Uppsala kommun ska varje nämnd/styrelse ta fram ett handlingsprogram för sitt ansvarsområde som en del av det program som sedan kommunfullmäktige antar för perioden 2013-2015.

...

§ 140

Remiss: Motion av Kristin Lilieqvist (MP) om ökad transparens i kommunens organ. KTN 2012-0403 -∞/4

Beslut

att anta upprättat yttrande som svar på kommunstyrelsens remiss angående motion av Kristin Lilieqvist (MP) om ökad transparens i kommunens organ, samt

att överlämna upprättat yttrande till kommunstyrelsen.

Reservation

Bo Östen Svensson (S), Beatriz Hedvåg (S), Küllike Montgomery (MP), Ulla-Stina Claesson (V) och Dick Jansson (S) reserverar sig mot beslutet enligt bilaga § 140.

Ärendet

I ärendet föreligger kulturkontorets förslag till beslut 2012-08-31.

Motionären vill att kommunfullmäktige beslutar att samtliga nämnder (inkl kommunstyrelsen) som utgångspunkt ska ha öppna sammanträden och att kommunstyrelsens sammanträden ska sändas via webb-TV.

M-S C

16

2012-09-20

Miljö- och hälsoskyddsnämndens handlingsprogram för skydd mot olyckor enligt LSO

Verksamhet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet och är huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten. Nämndens tillsyn bedrivs utifrån miljö- och hälsoskyddslagstiftning och social skyddslagstiftning. Tillsyn utövas enligt miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen, tobakslagen, lotterilagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden har ansvar för vad som i övrigt enligt lag eller föreskrifter ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Relevant verksamhet för detta dokument är områden inom miljöskydd och livsmedelslagstiftning.

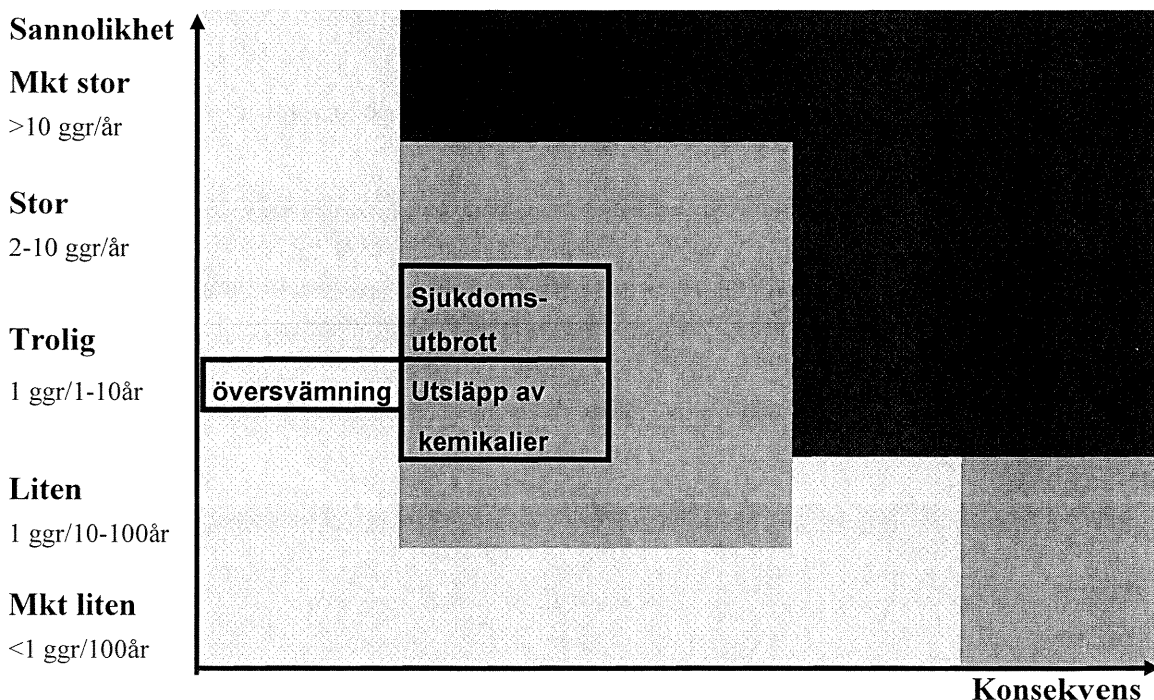
Syfte

Syftet med nämndens handlingsplan för skydd mot olyckor är att skapa en organisation som genom sin verksamhet (tillsyn, kontroll och information) kan bidra till att minska risken för och konsekvenserna av en olycka för enskilda och företagare. Både miljöbalken och livsmedelslagen syftar till att förebygga ohälsa och skador. Nämnden deltar även i kommunens samlade insatser vid större olyckor.

De olycksrisker som redovisas i detta dokument är sådana som inte behandlas i nämndens verksamhetsplan eller andra planer, t.ex. handlingsplan mot hot och våld, systematiskt arbetsmiljöarbete eller systematiskt brandskydd.

Identifiering, analys och prioritering av olycksrisker

Nämnden har använt sig av kommunledningens mall för att identifiera och analysera olycksrisker inom nämndens ansvarsområde (bilaga1).

Av diagrammet framgår att nämnden har identifierat översvämning, utsläpp av kemikalier samt sjukdomsutbrott som möjliga olyckor att ha beredskap för att hantera. Dessa olyckor är troliga och konsekvenserna av dem i de flesta fall lindriga.

De senaste fem åren har det i Uppsala inte skett några större utsläpp av kemikalier i våra vatten som föranlett åtgärder från nämndens sida. Inte heller har några översvämningar skett som har påverkat dricksvattenkvaliteten och medfört sjukdomsutbrott.

Ett par större sjukdomsutbrott där man har fått in smitta i en livsmedelsanläggning har inträffat under senare år.

Åtgärder

Det är det nämndens uppgift att inom ordinarie tillsynsarbete verka för att företagare och enskilda tar sitt ansvar enligt gällande lagstiftning för att förebygga att olyckor inträffar. Vid en eventuell olycka så som ett farligt miljöutsläpp eller sjukdomsutbrott från en livsmedelslokal är det nämndens uppgift att skyndsamt utreda och begränsa olyckan genom tillsyn, samverkan med andra myndigheter och genom att fatta sådana beslut att skadeverkningarna begränsas.

För detta krävs att nämnden har kompetens och resurser samt en beredskap för att hantera olyckor. Beredskap tränas inom kontoret med simuleringsövningar, ibland med andra myndigheter. En bred kompetens inom kontoret upprätthålls genom att ständigt hålla kompetensprofiler aktuella.

För att förebygga sjukdomsutbrott från livsmedelsanläggning bedrivs regelbunden livsmedelskontroll för att se att företagarna tar sitt ansvar för att upprätthålla säkerheten.

Nämnden har gjort ett förslag till åtgärder som faller under andra myndigheters område.

Tabell 1. Sammanställning av miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till åtgärder för att minska olycksrisker.

Olycksrisker	Åtgärder
Utsläpp av olja/kemikalier inom vattenskyddsområde	Skydd längs vägar mot att olja tränger ner i marken vid olycka och som gör det lättare att omhänderta oljespill. (Åtgärder vidtas av annan kommunal förvaltning respektive Trafikverket)
Utsläpp av olja/ kemikalier från dagvattennät	- Installation av oljefällor på dagvattenutlopp till Fyrisån från industriområden - Anskaffande av flera effektiva länsar som snabbt kan sättas in vid utsläpp. (Åtgärderna vidtas av annan kommunal förvaltning.)
Översvämning som förorenar små vattenverk	Beredskap för att ställa ut tankar med rent vatten. (Åtgärder vidtas av annan kommunal förvaltning eller privat)

Uppföljning

Uppföljning sker inom den ordinarie uppföljningen av nämndens verksamhet.

Bilagor

1. Riskanalys

Identifiering och Karakterisering av Risk

MHN 2012-5215

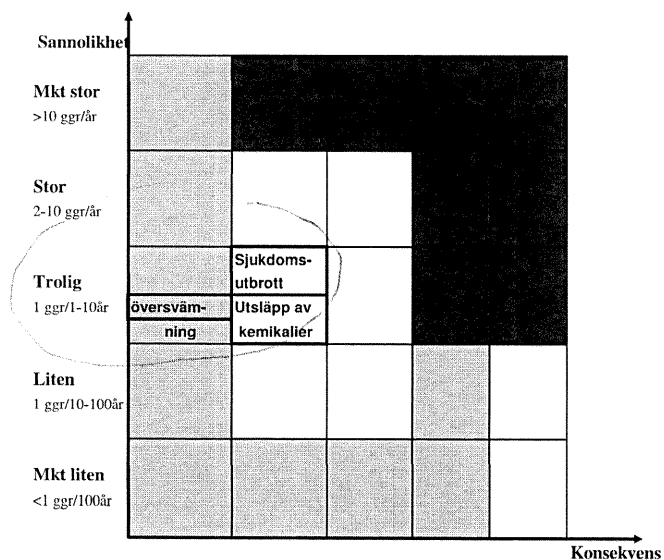
Datum: 2012-09-11

Sign: _____ Anna Axelsson chef för miljökontoret

Arbetschema för Riskinventering av Verksamheten

Objekt / Plats	Skadehändelse	Möjliga orsaker	Konsekvenser	Vidtagna åtgärder	Riskvärdering		Rekommenderade åtgärder	Ansv/Tid
					Slh	Kons L&H, M, E, T		
Vattenskyddsområden Sjöar Vattendrag Mark	Utsläpp av kemikalier	Olycka med tankbil bristfälliga anläggningar	Förorening av mark och vatten	MHN ej ansvarigt för åtgärder	Trolig	Miljö 2 Lindrig- stor		
Mark Avloppsanläggningar Brunner	översvämningar	snösmältning och häftiga regn	dåligt dricksvatten för enskilda brunns- ägare Flera sjuka	MHN utför tillsyn över enskilda brunnsägare informerar om skydds- åtgärder	Trolig	Lindrig-trolig	Information genom tillsyn	Löpande
Livsmedels- anläggning	Sjukdomsutbrott	Smitta	Flera sjuka	MHN utför tillsyn på livs- medelsanläggningar	Trolig	Lindrig-trolig	Förebyggande tillsyn och kontroll	Löpande

Slutsats: Olyckor som kan identifieras inom nämndens områden hamnar i riskanalysmatrisen i spannet Liten till trolig sannolikhet med små till lindriga skador.

Liv & Hä	Små Övergående skada, lindriga obehag	Lindriga Enstaka skada, varaktiga obehag	Stora Enstaka svårt skadade/död, svåra obehag	Mkt stora Enstaka döda, 10-t skadade	Katastrofala Flera dödsfall, flera svårt skadade
	Små Ingen sanering, ingen utbredning	Lindriga Enkel sanering, liten utbredning	Stora Enkel sanering, stor utbredning	Mkt stora Svår sanering, liten utbredning	Katastrofala Svår sanering, stor utbredning
Egendom	Små <0.2 milj sek	Lindriga 0,2-2 milj sek	Stora 2-20 milj sek	Mkt stora 20-200 milj sek	Katastrofala >200 milj sek
Förlust i trovärdig	Liten	Lindrig	Stor	Mkt stor	Katastrofal

Handläggare
Christer ÖjdebyDatum
2012-07-19Diarienummer
UAN-2012-0436

Kommunstyrelsen

Handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN)

Risker för att något oväntat ska hända har alltid funnits. En oväntad händelse kan påverka våra dagliga rutiner och vårt livsmönster på olika sätt, vare sig vi vill det eller inte. Ofta är vi inte medvetna om de risker vi utsätts för förrän de övergått från att vara en *sannolik* oönskad händelse till en *verklig* händelse. En verklig oönskad händelse kan påverka enskilda personers hälsa, miljö, välfärd eller verksamheter inom UAN:s ansvar.

Enligt lag om skydd mot olyckor ska kommunen ha aktuella riskanalyser och handlingsprogram för olycksförebyggande verksamhet och för räddningstjänst. UAN tar fram sin del i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor. Nämnden identifierar de risker som finns inom sitt ansvarsområde. Dessa kan vara olika scenarier för nämndens ansvarsområde som helhet, beröra olika verksamheter, enskilda objekt eller personer. I avtal med utförare regleras utförarens skyldigheter med anledning av lag om skydd mot olyckor samt lag om åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid.

I lagen om skydd mot olyckor finns två nationella mål. Ett av målen är att bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Det andra är att räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

Uppsala kommuns övergripande mål inom säkerhetsområdet är att alla människor ska ha en trygg och säker miljö. Barn, ungdomar och äldre, liksom oersättliga värden ska särskilt beaktas. Människor ska känna att de själva kan hantera risker och i hög grad verka för sin egen säkerhet. Kommunens övergripande mål ska nås genom samverkan mellan förvaltningar, näringsliv, organisationer och andra myndigheter. En ansvarsprincip gäller, vilket innebär att

den som har ansvar för en verksamhet också har detta ansvar i samband med en olycka eller vid en krissituation.

UAN:s mål för säkerhetsarbetet

UAN:s mål för säkerhetsarbetet är att ett genomtänkt förebyggande arbete ska leda till förmåga att hantera störningar och allvarliga händelser av olika slag så att skador på människor, miljö, egendom och samhällsviktiga funktioner inom nämndens ansvarsområde minimeras.

Riskanalys för nämndens ansvarsområde

UAN:s verksamhet utgör en stor del av Uppsala kommuns samlade verksamhet. Nämnden tecknar avtal med vård och bildning och externa producenter inom sitt område samt skriver avtal med externa producenter.

I riskanalysarbetet bör aktuella delar beaktas under respektive verksamhetsområde. Av bilagan "UAN:s identifiering och Karaktärisering av Risk" framgår en komplett förteckning utifrån genomförd inventering.

Öppna insatser

Viktigt med säkra, väl kända rutiner vad gäller brandsäkerhet i berörda verksamheter samt att personal har utbildning inom området.

Stöd i boendet

De flesta fallolyckor sker i boendemiljön. Enkla åtgärder kan avsevärt minska fallrisken. Exempel på detta är en genomgång av risker i den aktuella miljön.

För att undvika och alternativt förebygga hot- och våldssituationer är det viktigt att personalen är väl utbildad och kan identifiera olika risksituationer samt behålla lugnet när en hotfull situation uppstår.

Myndigheten för socialbidrag och för bostadssamordning

Vad beträffar socialbidrag och bostadssamordning är det viktigt att personalen kan garanteras säkerhet. Vid hembesök hos kända våldsbenägna individer är det därför viktigt att ingen går ensam utan att man alltid är fler. Detsamma gäller vid besök som kommer till tjänstemannen på arbetsplatsen.

Uppföljning

Ett strukturerat och kontinuerligt arbete med att göra risk- och sårbarhetsanalyser är nödvändigt för att kunna minimera risker och sårbarheter. Uppföljning och att dra slutsatser av inträffade händelser eller incidenter är en förutsättning för att kunna identifiera nödvändiga förbättringsåtgärder. Här krävs en ständig uppdatering kring omvärld, trender och nya fakta med relevans för säkerhetsarbetet.

Uppföljning behöver ske på olika nivåer. Grunden för UAN:s uppföljningsarbete är de avtalsuppföljningar som genomförs hos kontrakterade utförare. Analys sker bl a av den avvikelserapportering som verksamheterna är skyldiga att genomföra samt efterlevnaden av

bestämmelser enligt lag om skydd mot olyckor respektive lag om åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid.

Exempel på ytterligare aktiviteter är analysarbete i form av olycksundersökningar, olycksfalls- och skadestatistik samt övningsuppföljningar.

Åtterrapporering till kommunstyrelsen sker i samband med årsberättelse eller då det begärs.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN)

Mohamad Hassan
Ordf.

Lotta von Wowern
Sekreterare

Bilaga

UAN:s identifiering och karaktärisering av risker

Identifiering och Karaktärisering av Risk, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

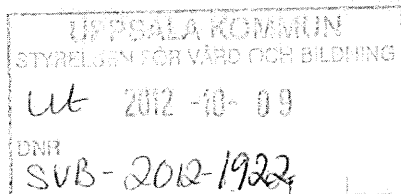
Objekt / Plats		Skadehändelse		Möjliga orsaker			Konsekvenser			Riskvärde Sannolik- het	Rekommenderade åtgärder			
UAK*														
		Brand i arkiv					handlingar och personakter för- intas, tidskrävande återskapning			liten	brandsäkra skåp enligt norm, brandvarnare			
		Teleavbrott		yttre orsak			kommunikationssvårigheter			trolig	använda olika mobiloerätörer			
		Elavbrott		yttre orsak			datasystem slås ut, problem med automtiska dörrar o larm			trolig				
		Hot och våld					personskada, skada på egendom			trolig	kameror finns inmonterade i reception r och går i gång på kvällstid och under helge			
		Datorstopp		elavbrott, uppgraderingar			går ej att arbeta databaserat			mkt stor	frekvent användande av spara-funktionen			
		Övrigt		mattkanter, halt utomhus			Fysisk skada ev. dödsfall				yttre halkbekämpning			

* Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Handläggare
Patric Falk

Datum
2012-09-18

Diarienummer
SVB-2012-1922

Handlingsprogram och riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor

Riskbeskrivning, åtgärder samt mål, utifrån handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (2003:778), Styrelsen för vård och bildning.

För Vård & bildnings (V&B) del blir riskområdena speciella utifrån vad lagen beskriver, då V&B exponeras för flera risker som är inom ramen för lagen, men som inte kommer att röra Uppsala kommuns geografiska områdesansvar.

Räddningsinsatser

Följande tänkbara händelser, vilka skulle kunna föranleda kommunal- som statlig räddningsinsats, kan drabba V&B:

- Brand
- Trafikolycka
- CBRN-händelse¹
- Explosionshändelse
- Fjällräddning
- Flygräddning
- Sjöräddning
- Försvunna personer

Brand

V&B drabbas flera gånger varje år av bränder och brandtillbud som erfordrar räddningsinsatser. Lyckligtvis är vi förskonade från allvarigare konsekvenser, men med otur och förmågebegränsningar så kan konsekvenserna bli mycket allvarliga. Uppsala brandförsvares brandstatistik för allmänna byggnader perioden 2007-2010 ger en viss sannolikhetsbild tillämplig för V&B:

¹ CBRN är en vedertagen internationell akronym för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära händelser.

Typ av allmän byggnad	Uppsala
Vårdanläggningar och sjukhus	34
Skolor	60
Restauranger och danslokaler	17
Övrig samlingslokal	12
Hotell och annat tillfälligt boende	7
Handel	26
Industri	92
Övriga byggnader	74
Grupp	322

Källa: BRF

I en majoritet av fallen var brand släckt/slocknande när räddningstjänst anlände. Förskolor sorterar i denna statistik under kategorin skolor.

V&B:s statistik ger att vi under 2011 drabbades av c:a 30 brandrelaterade händelser. Vid ett av tillfällena var flera elever tvungna att uppsöka akutvård.

Däremot är sannolikheten för mera tragiska konsekvenser låg. Ingen har i verksamhet driven av V&B avlidit till följd av en brandrelaterad händelse och det är många år sedan någon dog i brand i en verksamhet driven av Uppsala kommun. Alternativ drift till V&B har under senare år drabbats av brandrelaterat dödsfall.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, Brand

Kontinuitet och fortsatt utveckling av SBA med inspiration av BUS-konceptet².

Fortsatta utbildningsinsatser för framförallt kundnära medarbetare, i samverkan med samarbetspartner.

Trafikolycka

I V&B sker en hel del transporter. Varje år drabbas V&B av trafikincidenter, men sällan med allvarligare följder. Sannolikheten för trafikolycka där en räddningsinsats krävs, är medelhög. Och det finns utrymme för riktigt svåra scenarier, t.ex. involverande bussar, där konsekvenserna skulle vara mycket allvarliga.

Uppsala brandförsvars trafikstatistik för perioden 2007-2010 ger följande övergripande statistiska bild:

Kommun	Antal	Omkomna	Svårt skadade	Lindrigt skadade
Uppsala	623	21	142	759

Källa: BRF

² <http://cursnet.srv.se/clm/publikationer/filer/brandkompetensutvecklingsschema-bus-srv.pdf>

I V&B är det svårt att följa upp trafikrelaterade olyckor, då det inte finns en särskild anmälningsskategorier för detta. Med nya Marsh Plus så finns den särskilda kategorin och därmed blir det lättare att följa den typen av händelser. Ur sannolikhetssynpunkt finns det ett värde i att göra en uppdelning i mildare- och svårare konsekvenser.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, trafik

På kort sikt genomföra körkortskontroller samt fortsätta med fortbildning medelst ”säker och sparsam körning”.

På kort sikt ska den bättre rapporteringsmöjligheten i nya Marsh Plus användas.

Övergripande hantering avseende fortsatt och vidareutvecklad upphandling av fordon och transporttjänster med inriktning på säkerhet.

CBRN-händelse

Inom V&B har vi inte de mängder av farliga ämnen så att vi av olyckshändelse skulle kunna orsaka ett utsläpp som påkallar en räddningsinsats. Däremot kan vi drabbas vid olyckor eller avsiktliga handlingar som involverar farliga ämnen. Genom Uppsala kommun, både via vägnätet och via järnväg, transporteras stora mängder farliga ämnen. Inom kommunens gränser finns verksamheter som hanterar större mängder farliga ämnen och i länet finns kärnkraftverk. Sannolikheten för en CBRN-händelse är låg, men med den geografiska spridning som V&B:s verksamheter har, så kan vi mycket väl drabbas om olyckan är framme. Vid en CBRN-händelse kan konsekvenserna bli allvarliga. Brandförsvarets statistik för kommunerna Uppsala, Tierp och Östhammar ger att bortemot 70 incidenter under perioden 2007-2010, hade lite allvarligare karaktär.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, CBRN

Sannolikheten ligger i huvudsak utanför V&B:s påverkansområde. Med övning kan V&B påverka konsekvenserna av en CBRN-händelse.

Pågående och på kort sikt kontrollera att alla enheter har tillgång till radio för att kunna lyssna på viktigt meddelande till allmänheten.

På kort till lång sikt och i samverkan med Kontoret för samhällsutveckling, se över möjligheten till central ventilationsavstängning.

Explosionshändelse

Bombhot mot verksamheter inom ramen för V&B förekommer då och då, t.ex. mot skolor eller publika verksamheter såsom Grand. Men hittills har V&B inte drabbats av verklighet bakom hoten, d.v.s. det har aldrig funnits explosivt material som kan kopplas till hoten. En annan dimension är att vi drabbas av olycka, dels på grund av explosiv utrustning vi har i våra verksamheter (främst skolmiljö) eller på grund av explosion i närliggande verksamhet³. Sannolikheten för explosionsrelaterad händelse är låg, men om explosionen är ett faktum, så blir sannolikt konsekvenserna allvarliga. Ur sannolikhetssynpunkt finns det ett värde i att göra en uppdelning i mildare- och svårare konsekvenser.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, explosion

Inom ramen för egen verksamhet kan V&B förebygga sannolikheten genom korrekt handhavande och SBA.

Antagonistisk verksamhet riktad mot V&B finns begränsade möjligheter att påverka sannolikhet och konsekvens genom tillträdesbegränsningar och vaksamhet på "onormal" verksamhet från okända.

Externa verksamheters handhavande av explosivt material kan V&B inte göra så mycket åt mer än att i de fall vi känner till förekomsten, så kan vi ha samverkan/informationsutbyte med inriktning på sårbarhetsreducering.

Fjällräddningssituation

Resor till fjällområden inom ramen för någon av V&B:s verksamhet kan förekomma. Därmed finns en risk, om än med låg sannolikhet, att efterforsknings-, nöd- och/eller olyckssituation uppstår.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, fjällräddning

På kort sikt och över tiden ska riktlinjer och riskanalyser inför fjällresor göras.

Flygräddningssituation

Flygresor inom ramen för V&B verksamhet förekommer och därmed finns en risk, om än med låg sannolikhet, för att V&B drabbas av en haverihändelse. Vid haveri blir konsekvenserna sannolikt svåra.

³ Jämför med AGA-händelsen i Knivsta

Det är inte så mycket verksamheten kan göra för att påverka sannolikhet och/eller konsekvens för de flygresor som görs, mer än att ta del av och följa de säkerhetsinstruktioner som finns. Om möjlighet finns, kan avvägningar göras kopplat till om alla deltagare ska vara på samma flyg samt analyser kring transporterande bolag.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, flygolycka

På kort sikt och över tiden ska riktlinjer och riskanalyser för flygresor göras.

Sjöräddningssituation

Skolutflykter, gruppresor för andra brukare och tjänsteresor/konferensresor för medarbetare sker ibland på sjön. Därmed föreligger en risk, om än med liten sannolikhet, för sjönödssituation. Vid sjönödshändelse kan konsekvenserna mycket sannolikt bli svåra. Estoniahändelsen sitter fortfarande i minnet.

Det är inte så mycket verksamheten kan göra för att påverka sannolikhet och/eller konsekvens för de sjöresor som görs, mer än att ta del av och följa de säkerhetsinstruktioner som finns. Om möjlighet finns, kan avvägningar göras kopplat till om alla deltagare ska vara på samma båt samt analyser kring väderförhållanden.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, sjöolycka

På kort sikt och över tiden ska riktlinjer och riskanalyser för sjöresor göras.

Försvunna personer

Personer försvinner ibland från V&B:s verksamheter. Kreativa barn inom förskolan, barn inom HVB-verksamhet, grundskoleverksamhet eller personer boende på demensboende är exempel på individer som kan avvika från verksamheten. För att händelsen ska omfattas av LSO så ska försvinnandet ske under sådana omständigheter att man kan befara att fara föreligger för den/de försvunnas liv eller att det föreligger allvarlig risk för deras hälsa. Försvinnanden där man snabbt kan börja frukta för hälsokonsekvenser sker flera gånger per år inom V&B, men statistiken visar att allvarigare konsekvenser har V&B varit förskonat från.

Sårbarhetsreducerande åtgärder, försvunna personer

På såväl kort- som lång sikt handlar det om att vidmakthålla/utveckla rutiner för tillsyn och åtgärder vid konstaterandet av försvinnande.

Vidmakthållande/utveckling av riskanalyser som inbegriper försvinnanden skall göras över tiden.

Avseende samverkan så sker hjälp/övertagande av hitta, via 112.

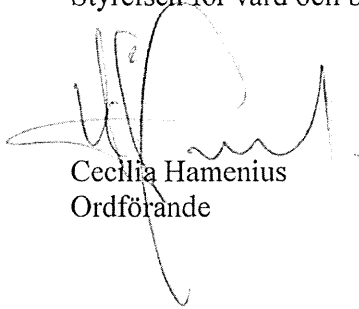
Mål

Styrelsen för Vård & bildnings handlingsprogram: **Ingen skall dö, färre skadas och egendomsvärden skall i mindre omfattning förstöras.**

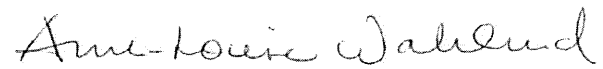
Uppföljning

Handlingsprogrammet följs upp med årliga redovisningar av utbildnings- och övningsverksamhet, inrapporterade incidenter i allmänhet och LSO-relaterade händelser i synnerhet med tillhörande incidentanalyser.

Styrelsen för vård och bildning

Cecilia Hamenius
Ordförande

Anne-Louise Wahlund
Sekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-10-04

§ 120

Handlingsprogram och riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor, SVB-2012-1922

Beslut

- att anta handlingsprogram och riskanalys i enlighet med förvaltningens förslag, samt
- att översända handlingsprogram och riskanalys till kommunledningskontoret.

Ärendet

Handlingsprogrammet innehåller riskbeskrivning, åtgärder samt mål utifrån handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

För Vård & bildnings (V&B) del blir riskområdena speciella utifrån vad lagen beskriver, då V&B exponeras för flera risker som är inom ramen för lagen, men som inte kommer att röra Uppsala kommuns geografiska områdesansvar.

Belutsunderlag

I ärendet föreligger förvaltningens förslag till beslut 2012-09-18.

...

§ 121

Remiss – Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet för Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner, SVB-2012-1961

Beslut

- att lämna remissvar till Uppsala brandförsvaret i enlighet med förvaltningens förslag.

Ärendet

I handlingsprogrammet gör Uppsala brandförsvaret en omvärldsanalys och en beskrivning hur prestationsmål och säkerhetsmål för perioden 2013 – 2015 ska uppfyllas.

Många av säkerhets- och prestationsmålen är till gagn för Vård & bildnings verksamheter.

...

			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-10-04

Plats och tid: Vård & bildning, Fyrisborgsgatan 1, kl. 14.15 – 17.45

Beslutande:

Cecilia Hamenius (FP) Ordförande
Christopher Lagerqvist (M) 1:e vice ordförande
Simone Falk (M) ledamot
Berthold Lindersten (FP) ledamot
Marcus Persson (C) ledamot
Ehsan Nasari (C) ledamot
Maria Patel (S) ledamot
Huseyin Alpergin (V) ledamot
Terence Hongslo (MP) ledamot
Agneta Boström (S) ledamot

Övriga deltagare:

Ulla Holmgren, produktionsdirektör
Johan Färnstrand, vice produktionsdirektör
Laila Olsson, chefsekonom
Karin Källman-Svärd, HR-chef
Kajsa Wejryd, affärsområdeschef
Lars Romanus, affärsområdeschef
Lars-Olof Jansson, ekonom
Birgitta Najafi, ekonom
Synnöve Tröen, utvecklingsledare
Anne-Louise Wahlund, sekreterare

Tjänstgörande ersättare:

Marcus Norlin (MP)

Ersättare:

Anders Liljegren (M)

Rolf Kroon (M)

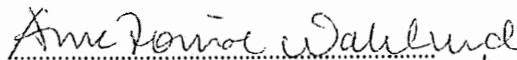
Trine Wirén (KD)

Kristin Lilieqvist (MP)

Utses att justera:

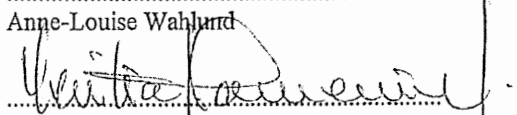
Agneta Boström (S)

Justeringens plats och tid: Vård & bildning måndagen den 8 oktober 2012 klockan 18.00

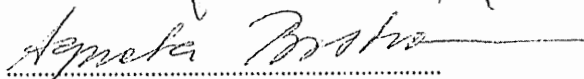
Sekreterare:

Paragrafer 113-127

Anne-Louise Wahlund

Ordförande:

Cecilia Hamenius (FP)

Justerande:

Agneta Boström (S)

ANSLAG/BEVIS*Organ:*

Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Styrelsen för vård och bildning

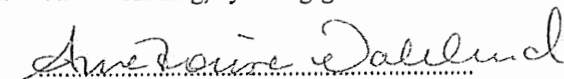
Sammanträdesdatum: 2012-10-04

Datum för anslags uppsättande: 2012-10-09

Datum för anslags nedtagande: 2012-10-31

Sista dag för överklagande: 2012-10-30

Förvaringsplats för protokollet: Vård & bildning, Fyrisborgsgatan 1

Underskrift:

Anne-Louise Wahlund

Utdragsbestyrkande

Identifiering och Karakterisering av Risk

Datum: 11-sep

Sign: PF

Arbetsschema för Riskinventering av Verksamheten

Objekt / Plats	Skadehändelse	Möjliga orsaker	Konsekvenser	Vidtagna åtgärder	Riskvärdering		Rekommenderade åtgärder	Ansv/Tid
					Slh	Kons H, M, E, T		
V&B	Brand, konsekvens 3-5	Mänskliga faktorn Teknisk fel	Skadade, döda, större egendomsskador	SBA Utbildning Information/ filmer	2	4, 2, 4, 3	Fortsatt utveckling av SBA och utbildning	
V&B	Brand, konsekvens 1-2	Mänskliga faktorn Teknisk fel	Upp till enstaka skada Lindriga egendomsskador	SBA Utbildning Information/ filmer	4	2, 2, 2, 2	Fortsatt utveckling av SBA och utbildning	
V&B	Trafikolycka, konsekvens 4-5	Mänskliga faktorer	Skadade, döda	Körkortskontroll Utbildning, t.ex. "Säker och sparsam körning"	2	4, 2, 2, 3	Fortsatta utbildningsinsatser	
V&B	Trafikolycka, konsekvens 1-3	Mänskliga faktorer	Enstaka skadad, små egendomsskador	Körkortskontroll Utbildning, t.ex. "Säker och sparsam körning"	3	2, 2, 1, 1	Fortsatta utbildningsinsatser	
V&B	CBRN-händelse	Olycka transport. Olycka närliggande anläggning.	Skadade, döda	Information och utb. Samverkan om central avstängning av vent.	1	5, 5, 2, 1	Fortsatta informations- och utbildningsinsatser	
V&B/ Företrädesvis skolmiljö, verkstadsmiljö Externa platser.	Explosionshändelse, konsekvens 3-5	Internt: Mänskliga faktorn. Extern olycka. Avsiktlig handling.	Skadade, döda. Små egendomsskador	Hanteringsrutiner. SBA, hantering explosiva varor	2	4, 1, 2, 2	Fortsatt utveckling av SBA och utbildning	
V&B/ Företrädesvis	Explosionshändelse,	Mindre explosion.	T.ex. hörselpåverkan.	Hanteringsrutiner.	4	2, 1, 1, 1	Fortsatt utveckling	

skolmiljö, verkstads- miljö	konsekvens 1-2	Bombhot.	Obehag av hot.	SBA, hantering explosiva varor Hotrutiner.			av SBA och utbildning	
V&B	Fjällräddningssituation	Mänskliga faktorn	Allvarligast: fryser ihäl		1	3, 1, 1, 2	Riskanalys och därför anpassad utb.	
V&B	Flyghaveri	Inget inom V&B påverkanssfär	Allvarligast: dödsfall	Det mesta ligger utan för V&B påverkanssfär	1	3, 1, 1, 2	Riktlinjer för hur grupper reser. Riskanalys avseende flygbolag.	
V&B	Sjönödssituation	Inget inom V&B påverkanssfär	Allvarligast: dödsfall	Det mesta ligger utan för V&B påverkanssfär	1	3, 1, 1, 2	Riktlinjer för hur grupper reser. Riskanalys för "större" evenemang.	
V&B Främst förskola, demensboende, andra boenden	Försvunna personer	Främst tillsynsmissar rörande individer med begränsad orienterings- förmåga/självständig- hetsförmåga	Vanligast: snart hittad	Rutiner för tillsyn. Rutiner för åtgärd vid försvinnande. Riskanalyser	4	1, 1, 1, 2	Vidmakthållande och utveckling av rutiner/ analyser	
V&B Främst förskola, demensboende, andra boenden	Försvunna personer	Främst tillsynsmissar rörande individer med begränsad orientering förmåga/självständig- hetsförmåga	Allvarligast: individ kommer till allvarlig skada	Rutiner för tillsyn. Rutiner för åtgärd vid försvinnande. Riskanalyser	2	3, 1, 1, 4	Vidmakthållande och utveckling av rutiner/ analyser	